

Szerkesztőség, Hadórhivatal és
Nyomda: Bulev Regele Ferdi-
nand (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. — Sürgönyök:
Közlöny, Arad: — Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona. Ki-
adása a rotációs nyomás-
szerrel. Működés naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
840, félére 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
Több: —; Egyszeri szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. — (Buc-
arestiben 50 bani felár).
Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik évfolyam, 1. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerda, 1934. január 3

Kétszázezer ember kisérte utolsó útjára Duca volt miniszterelnököt

Együttműködési ajánlatot tesz a kormány az összes ellenzéki pártoknak -- Vaidát vádolja egy francia lap a asgárda megerősödéséért -- Duca meggyilkolását Cantasino-Graniceri tábornok lakásán határozták el -- „Aláírtad halotti bizonyítványodat...”

Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjele: entései —

Bucurestiből jelentik: A tragikus körülmények között elhunyt Duca miniszterelnök ravatalához, amelyet tudvalevőleg az Atheneul Romanban állítottak fel, az őszinte részvét, az együttérzés és a kegyelet jeléül rengeteg koszorút hoztak. A koporsón csak II. Károly király és Duca özvegyének koszorúját helyezték el. Tegnap érkezett meg Sándor jugoszláv király, Erzsébet volt görög királyné, Mária özegegy anyakirályné koszorúja is. Az utóbbinak ez volt a felirása: „Hű barátunknak!” Részvétáviratot küldött Boris bolgár király, Hitler német kancellár, a francia kormány valamennyi tagja, azonkívül pedig számos külföldi kormány is kifejezte részvétét. A magyar kormány részvétét a külügyminiszteriumban Magyary Antal bucaresti-i magyar követ tolmáczsá, Gratz Gusztáv volt magyar külügyminiszter személyesen is küldött részvétáviratot. Tegnap délután hat órakor Valeri Valerio pápai követ vezetésével megjelent a ravatalnál a diplomáciai testület is, hogy kegyeletét fejezze ki. A külföldi követek résztvettek azon az istentiszteleten is, amelyet tegnap este a ravatalnál tartottak. Miklós herceg ma délelőtt jelent meg a koporsó előtt. Az uralkodó influenzában megbetegedett és ezért nem vett részt a mai temetésen. A királyt Ilasevici tábornok, udvari marsall képviselte. Duca halotti maszkját Severin festő- és szobrászművész készítette el. Megjelent a koporsónál Seba bucaresti-i csehszlovák követ is, aki Massaryk csehszlovák köztársasági elnök, Benes külügyminiszter és a saját koszorúját helyezte el a ravatalon.

„Jóakaratu és igazságos volt...”

Hét óra éjszaka és kedden egész délelőtt az ország minden részéből özönlöttek Bucurestibe a különböző párt-tagozatok, egyesületek delegátusai, akik azért érkeztek a fővárosba, hogy résztvegyenek a meggyilkolt miniszterelnök temetésén. A résztvevők ugyyszólván valamennyien gyászbaöltözve utaztak. Tekintve, hogy az államvasutak 75 százalékos tarifaredvezményt engedélyeztek az utazók számára, óriási tömegekben vándorolt a nép Bucurestibe. Mintegy százezer ember érkezett a fővárosba és a bucarestiekkel egyetemben körülbelül kétszázezerre tehető azoknak a száma, akik az Atheneul Roman körül szorongtak. A főbb utvonalakon leállították a forgalmat. A gyászmenet a Calea Victoriein és a Calea Rahovei keresztül haladt a temetőbe. A temetési menet utvonalán mindkét oldalon katonai kordon tartotta fenn a rendet: felvonultatták a bucaresti-i helyőrség valamennyi ezredét. Kedden déli 1 órakor vette kezdetét az Atheneul Roman retoundjában Duca temetésének szertartása, amelyen fényes külsőséget nyújtott az a körülmény, hogy maga Miron Cristea patriarcha végezte. Pymen mol-

dovai, Balan szebeni, Cotlariu bukovinai és Gurie kisenevi metropoliták segédletével. A gyászszertartás után az első szónok Anghelescu miniszterelnök volt, aki Duca miniszterelnökben a nagy hazafit, az ország legderekabb fiát siratta. Duca neve felejthetetlen a román történelemben. — mondotta többek között Anghelescu. — akit a székelyen Bratianu Dinu követett. Bratianu a párt nevében parentálta el az ország halottját. Duca kiváló munkatársa volt Bratianu Ionelnek és méltóképpen töltötte be a párt elnöki tisztjét — hangzottak a pénzügyminiszter bucsuszavai. Az ország tragédiája, hogy most, amikor a képességeinek a nemzet jóléte érdekében meg kellett volna nyilvánulnia, áldozata lett néhány fanatikus ifiúnak. Costachescu, a szenátus volt elnöke, a nemzeti-parasztpárt nevében méltatta az elhunyt érdemeit. Energikusan ostromozta azokat, akik az ifjúságot, az ország jövő generációját tévútra vezetik.

A szülőknek kellene összefogniok az ifjúság és Románia jövőjének megmentése érdekében.

Duca feláldozta saját életét az országáért és talán az áldozat intő példája hozza meg majd

Anghelescu dr. a liberális párt új elnöke

Titulescu ma telefonon közölte a kormány tagjaival, hogy gyengélkedik, azért nem jöhetett haza a temetésre, egyébként koszorút küldött a miniszterelnök ravatalára.

A temetés alkalmából a kormány rendeletet bocsájtott ki, amelyet távirati úton juttatott el az összes vármegyei hatóságokhoz. A rendelet értelmében kedden, a temetés napján, az összes színházi, mozi- és varietelőadások szüneteltek és zene sem szólhatott sem a kávéházakban, vendéglőkben, sem más szórakozóhelyiségekben. Az ország összes templomai-ban ma délelőtt gyászistentiszteletet tartottak.

Az aradmegyei liberális organizáció részéről a temetésen Marcus Mihály dr. elnök vezetésével az összes aradi képviselők és szenátorok megjelentek.

Temesváron ma Oprea Gheorghe tábornok, Boitan alezredes és Balsianu alezredes, katonai főgyász aláírásával két hirdetményt jelent meg, amelyben közölték a lakossággal az ostromállapot elrendelését és a cenzúra életbeléptetését.

A kormánypárt kebelében komoly tanácskozások folynak a pártelnöki tisztség betöltésére vonatkozólag. Egyelőre még bizonytalan, hogy ki lesz Duca utóda az elnöki székben. A legvalószínűbb, hogy — Tatarescu és Bratianu Dinu nevét is emlegették — a liberális párt elnöke Anghelescu dr. lesz. A párt végrehajtó bizottsága szerdán ül össze. Ezen az ülésen Bratianu Dinu Anghelescu dr.

az ország békéjét. Lupu sirva mondott Istenhozzádot az ország legbecsületesebb fiának. Abszurd gesztusa volt ez annak az ifjúságnak, — mondotta többek között. — amely azt hirdeti, hogy moralizálni akarja az országot. Az a moralizálás azonban, amely gyilkossággal kezdődik, nem kell a népnek. Grigore Filipescu a konzervatív párt nevében bírálta a beteges nacionalizmust, amely megfosztotta az országot attól a politikától, aki sokat tudott volna teremteni.

Hans Otto Roth a romániai németiség nevében bucsuztatta el Ducát, akiről elismerte, hogy politikai ellenfelei is szerették. A német párt talán még soha nem érzett így együtt a román néppel, mint most. Burileanu a Gogapárt, majd Willer József dr. a Magyar Párt nevében parentálta el a miniszterelnököt. Willer megállapította, hogy amikor Duca a román nép javát szolgálta, a kisebbségek boldogulását is kívánta és amikor saját népét szerette, a kisebbségeket is megértette. Nem mar emlékeztetőben egyetlen bántó szó, mert mind jóakaratu és igazságos volt.

A nagy gyászmenet

Ujabb gyászszertartás után a kormány tagjai vállukra vették a koporsót és azt egy ágyutalpra helyezték, majd megindult a temetési menet. Elöl egy csendőrszázad haladt, ezt a vidéki küldöttségek követték, majd a klérus tagjai mentek, utána a kitüntetéseket vitték. Most következett a halottas kocsi, amelynek két oldalán Tatarescu, Franasovici, Saveanu, Sasu, Antonescu, Nistor, Lepadatu és Stefanescu Amsa tábornok voltak láthatók. A halottas kocsi után közvetlenül a királyi fogat haladt, amelyben Ilasevici udvari marsall és Mocioni fővadászmester foglaltak helyet. Majd a képviselők, szenátorok és a gyászoló közönség végeleáthatatlan sora zárta be a menetet, amely a Calea Victoriein, a Piața Senatului, a Bulvardul Marian, a Str. 11. Iunien ért be a Belu-temetőbe, ahol a Bratianu-család sírboltjában örök nyugalomra helyezték a miniszterelnököt. Az utvonalakat óriási tömeg lepte el, a főváros soha nem látott gyázzsal kísérte utolsó útjára a miniszterelnököt.

megválasztását fogja javasolni, ami előreláthatólag meg is történik. A kormány egyébként politikai szempontból rendkívül fontos lépésre határozta el magát. Anghelescu miniszterelnök, Tatarescu kereskedelemügyi miniszter kíséretében, aki tudvalevőleg a liberális párt főtitkára is.

felkeresi az ellenzéki pártok vezéreit, akiknek ajánlatot tesz arra, hogy az ország rendjének biztosítása érdekében, közös kormányzati programot dolgozzanak ki. A kormány kötelezettséget vállal arra, hogy be fogja tartani azt az irányvonalat, amelyet az ellenzékkel együtt és az ellenzék támogatása mellett jelöl meg.

Elmarad a bolgár király látogatása

Illetékes politikai körökből származó értesülések megerősítik azt a hírt, hogy Nae Ionescu és a Cuvantul két munkatársát őrizetbe vették. A Cuvantul megjelenését pedig bizonytalan időre betiltották.

Anghelescu és Bratianu Dinu holnap kihallgatáson jelennek meg az uralkodónál, a liberális-párt végrehajtó-bizottsága pedig csütörtökön délután ül össze, hogy az új elnök személye telett döntsön.

A Vestea értesülése szerint Boris bolgár király gyengélkedése miatt a január 25-re tervezett romániai látogatása halasztást szenved. Duca miniszterelnök meggyilkolása miatt pe-

dig a kisanant január 8-ra tervezett zágrábi konferenciája késedelmeskedik.

A nyomozó hatóságok természetesen teljes eréllyel folytatják munkájukat a gyilkosság előzményeinek feltárására és főleg annak megállapítására, hogy ki volt a megdöbbentő merénylet értelmi szerzője. Megállapítást nyert, hogy

Constantinescuék már egy ízben megkísérelték Duca meggyilkolását.

A karácsony előtti szerdai minisztertanácsot megelőzőleg a diákok a miniszterelnökségi palota Calea Victoriei-e bejáratánál várták Ducát, aki azonban a hátsó kapunál érkezett, úgy, hogy elkerülte a merénylőket. Megállapították azt is, hogy a merénylők a macedon

Sulyos bizonyítékokat szereztek a hatóságok a terrorcsapatok működésére vonatkozólag

A hétfő esti minisztertanács után a karhatalom emberei megjelentek a Cuvantul című lap nyomdájában és belügyminiszteri rendelkezésre hivatkozva, a már kiszedett oldalakat megsemmisítették. Megjelent a karhatalom a szerkesztőségben, ahol a kéziratokat lefoglalták és egyben közölték, hogy

a kormány a lap megjelenését betiltotta.

Nae Ionescut, a Cuvantul főszerkesztőjét, a rendőrség letartóztatta. A Calendarul című lapot betiltották, Fortu tanár Drumul Nou című orgánumát pedig elkobozták.

Hétfőn este Procop Dumitru bucuresti-i főügyésznel önként jelentkezett Constantinescu második bűntársa. Caranica, aki elmondotta, hogy a merénylet után Sinaia-ból Bucurestibe utazott és két napon keresztül lakásán tartózkodott. Caranicát a főügyész természetesen azonnal letartóztatta. A vizsgálat folyamán olyan adatok merültek fel, amelyek Cantacuzino-Graniceru tábornok bűnösségét bizonyítják. Megállapították, hogy a tábornok a vaskárda felosztása után levelet intézett Duca miniszterelnökhöz, amelyben a következő kitétel is szerepelt:

„aláírtad halotti bizonyítványodat”.

Letartóztatták Ionescu Virgil mérnököt is, a vaskárda egyik vezetőjét, aki kijelentette, hogy

Duca meggyilkolását éppen Cantacuzino-Graniceru lakásán határozták el.

A rendőrségnek az a véleménye, hogy Zelea-Codreanu valamelyik jobboldali párt rejtője. Tegnap délután házkutatást tartottak Bratianu Györgynél, minden eredmény nélkül. Feltűnést keltő az a bucuresti-i jelentés, amely szerint Zelea-Codreanu tartózkodási helyének kiderítése érdekében a nyomozás most Tilea volt miniszterelnökségi államtitkár és Goga Octavian felé irányul.

„Elvakult örült követte el a merényletet”

Hétfőn este a kormány újabb minisztertanácsra ült össze, amelyen Inculet belügyminiszter kettős előterjesztést tett. Részben beszámolt a vizsgálat eddigi eredményeiről, részben pedig bejelentette azokat a rendszabályokat, amelyeket a terrorista alakulatok ellen akar fogatosítani a kormány megbízásából. A minisztertanács hozzájárult a belügyminiszter javaslatához.

A sziguranca a vaskárdisták székházában és

az ismertebb vaskárdista-tagok lakásán házkutatást tartott, ahol szenzációs bizonyítékokat találtak.

Ezek a bizonyítékok vetnek napvilágot arra, hogy miként működtek a terror-csapatok és mi volt a céljuk, amelynek megvalósítására törekedtek. A hatóságok a legnagyobb titokban tartják ezeket a felfedezéseket és csak akkor adnak ki erre vonatkozólag hivatalos nyilatkozatot, amikorra már minden részletre világosság derült.

A nemzeti-parasztpárt tegnap Kolozsváron értekezletet tartott, amelyen Maru, Vaida és Hatieganu Emil dr. szólahtak fel. Mindhármán a legenergiusabban megbélyegezték a

forradalmárok módszere szerint dolgoztak és megesküdtek arra, hogy lelövik közülük azt, aki a merénylet végrehajtásánál gyávaságot árul el.

Tegnap elfogták a bucuresti-i Carpativendéglőben Vlad Ion vaskárdistát, aki az összekötő futár szerepét töltötte be Corneliu Zelea Codreanu és hívei között. A Tempo rendkívüli kiadásban közölte, hogy sikerült a vaskárdisták vezérének, Zelea-Codreanunak titkos tartózkodási helyét kivizsgálni: úgy, hogy elfogatása rövid idő kérdése. Házkutatást tartottak a hatósági közegek Nichifor Crainic, a Calendarul szerkesztője és Cantacuzino-Graniceru nyugalmazott tábornok lakásán. Mindkét helyen rendkívül érdekes adatokat talált a rendőrség.

Duca ellen elkövetett merényletet. Az értekezlet határozati javaslatában a párt részvétét távirati úton közölték Duca családjával és a kormánnyal.

Nagy feltűnést keltett, hogy a Journal des Debats-ban Pierre Bernouche hosszú cikket írt a Duca elleni merényletről és ezzel kapcsolatban erősen támadja Vaida Sándort, amiért belügyministersége és később miniszterelnöksége idején erélytelenül lépett fel a vaskárdistákkal szemben. A cikkíró Vaidának tulajdonítja a vaskárda befolyásának elterjedését.

Tegnap érkezett meg Seton Watson-nak, Románia nagy barátjának részvétlírata is. A német sajtó hosszas cikkeiben foglalkozik a merénylettel és megállapítja, hogy a jobboldali mozgalmakat diszkreditáló vaskárda anarchikus alakulat, amely produktív munkát nem képes végezni. A Berliner Tageblatt azt írja, hogy Duca Románia legnagyobb államférfia volt és halála pótolhatatlan veszteséget jelent

a román nép számára. Az angol sajtó szerint a román miniszterelnök ellen elkövetett merényletet minden kulturnemzetnek meg kell bélyegeznit. Az osztrák sajtó általános megállapítása, hogy egy elvakult örült követte el Duca miniszterelnök ellen merényletet és egész Európának teljes szolidaritást kell vállalnia azzal a kormánnyal, amely példát statuáló módon akarja kiirtani a terrornak ez az apparátusát.

A gyilkossági ügyben a vezetőügyész személyesen folytatja a kihallgatásokat. Constantinescu Nicolae, a gyilkos nagyönreke vallomást tett, amikor elmondotta, hogy személyesen ismeri Cantacuzino tábornokot, akinek a lakásán is járt. Ez a látogatás december tizenkilencedikén történt meg. Beinerte a gyilkos azt is, hogy látta a levelet, melyet Cantacuzino Ducának írt és amelyben halálos fenyegetések voltak a miniszterelnök címére adressálva. A vezetőügyész Virgil Ionescutól, a vaskárda constantai vezérével, szenzációs vallomást kapott. Ionescu elmondta, hogy az összeesküvést, amely később Duca életét kioltotta, Cantacuzino házában székelt és hogy ezeken a megbeszéléseken részt vett Nichifor Crainic is. Az ügyészség egyébként nagyon szorgalmazza az ügy vizsgálatát és valószínűleg már januárban sor kerül a rozsabási politikai bűnper letárgyalására.

A ploesti-i törvényszék vádtaács gyűlésként ma megerősítette Constantinescu diák és bűntársainak letartóztatását.

Gyászistentisztelet Budapesten

Budapestről jelentik: A gög keleti püspöki templomban ma délelőtt reviemet tartottak Duca miniszterelnök halála emlékére. A gyászistentiszteleten részt vett magyar kormány képviselője, a diplomácia kar, a budapesti román követség egész szerelvénye és a román kolónia.

Drámai vallomásban ismerte be tettét az alagi férjgyilkos asszony

Álmában szurta agyon Bognárné férjét -- Halálraitélik az asszonyt --

Budapestről jelentik: Az ügyészségen délelőtt újból részletesen kihallgatták az alagi férjgyilkosság tettesét, Bognár Istvánnét. A gyilkos asszony megismételte a csendőrség előtt tett beismerő vallomását és azt állítja, hogy férje állandóan iszákos volt és legutóbb is el akarta rabolni a fia tandijára félretett pénzt. Azt állítja, hogy férje akarta tulajdonképpen őt agyonlőni, mert revolverrel a kezében lépett hozzá, de ő kicsavarta a fegyvert és önvédelemből lötte agyon a férjét. Igen értelmesen és teljes részletességgel számolt be a gyilkosság lefolyásáról, a holttest feldarabolásáról és a hullarészek elszállításáról. A nyomozás szempontjából igen fontos annak a kérdésnek a megállapítása, hogy a gyilkosság elkövetésénél nem használta-e Bognárné kést is,

mert a holttest nyakán olyan súlyos sebeket találtak, amelyek maguk is azonnali halált okozhattak volna. Erre vonatkozólag az asszony tagad és azt mondja, hogy a holttest feldarabolása közben történhetett az, hogy megszurta a nyakat. Az ügyészség egyébként előre megfontolt szándékkal, hitvestársan elkövetett gyilkossággal vádolja Bognárnét.

A nyomozást végző alagi csendőrségnek az asszony vallomásával szemben az a felfogása, hogy önvédelemből szó sem lehet. Az a feltevése a csendőrségnek, hogy Bognárné éjszaka, álmában gyilkolhatta meg férjét több késszurással. A holttesten ugyanis lött sebet sehol sem találtak, hanem csakis olyan természetű szurt sebet, amely azonnali halált okozhatta a szerencsétlen embernek. Az asszony előadása, hogy férje kezéből ő csavarta ki a fegyvert, azért is egészen valószínűtlen, mert a férj hatalmas termetű, robusztus és nagyerejű ember volt, míg ezzel szemben felesége vézna, egészen gyenge asszony, aki sehogy sem tudott volna megbirkózni férjével. Ha ez bebizonyosodik, akkor kiderül, hogy tényleg előre megfontolt gyilkosságról van szó és ebben az esetben nem menekül meg Bognárné a halálos ítélettől. Az asszony az ügyészségre való átszállítása előtt kérte, hogy még egyszer beszélhessen a kisfiával. A csendőrök engedélyezték a találkozást és amikor Bognárné 14 éves fiát előhozták, az asszony sírva borult gyermeke nyakába és ezt kiáltotta:

— Mit tettem, mit tettem?! Megöltém az apádat!

A gyermek csak ekkor tudta meg, hogy apjával mi történt. Az asszonyt különben délután az ügyészségen orvosilag megvizsgálták, miután a nyomozás során azt állította, hogy férje fojtogatta őt. Az orvosok azonban még csak karcolás nyomát sem találták a nyakán. A hitvesgyilkos asszony tegnap töltötte be 36-ik életévét.

Aradi Kulturpalota

Csütörtökön, január 4-én a **Temesvári Városi Szimfonikus Zenekar, a Zenekarok Egyesülete Zenekara, a Magyar Dalárda** rendkívüli

szimfonikus hangversénye

200 tagu együttes. Vezényel: **Radu Urletianu**. Szólisták: **Laurisán Lajos**, a budapesti Opera tenoristája, **Artner Ally** hangversenyének vezetője.

Műsor:

ENESCU: I. Román Rapszódia
PAHLEN: Négerdalok
BLANCAFORT: Mati di festa
KODALY: Psalms Hungaricus
GLAZUNOW: Stenka Razin

Jegyek: **Oláh Sándor** könyvkereskedésében

'ák Berlinben a francia válasz- gyzékét a német-francia közvetlen tárgyalások elutasításáról

**Írtott angol intervenció — Rómába érkezett Anglia külügy-
nisztere — Ujból elhalasztják a leszerelési konferenciát
Németországban nincs franciaellenes hangulat,“
jelentette ki a német külpolitika irányítója**

Párisból jelentik: Politikai körökben nagy
éget tulajdonítanak annak a ténynek,
François Poncet, Franciaország berlini
vete, aki szombaton indult utnak állo-
ve felé, hogy átnyujtsa Hitler német
almi kancellárnak a francia kormány vá-
egyzékét, közvetlenül elutazása előtt hosz-
tanácskozást folytatott a kereskedelmi
iszterrel. A megbeszélés tárgyát a német-
cia gazdasági kapcsolatok képezték. Be-
lottak úgy tudják, hogy a francia kormány
kereskedelmi szakértői bizonyos vámintéz-
sekről tanácskoznak, melyek összefüggés-
válnak a német-francia leszerelési tár-
gyakkal. A francia kormány ugyanis —
vivint — gazdasági nyomással akarja
riteni Németországot, hogy visszatér-
n fe.

Változás készül a német külpolitikában

nos meglepetést keltett a Le Jour-
az értesülése, hogy a francia—né-
tlen tárgyalásokkal kapcsolatban a
aszigyzék elküldése előtt az utolsó
ga: egy barátságos hatalom — minden-
záróan Anglia — szombaton dél-
lépéseket tett a francia külügyminiszte-
ban annak érdekében, hogy változtatás
n a francia jegyzék szövegén.

Oeuvre szerint az angol kormány meg-
vasárnap megjelent a külügyminiszte-
an, ahol az angol kormánynak azt az
il tolmácsolta, hogy a válaszigyzék át-
néhány nappal halasszák el, mert az
kormány közbe akart lépni Berlinben,
a francia válaszigyzék elfogadása érde-

kében kedvező hangulatot teremtsen. A fran-
cia kormány visszautasította az angol inter-
venciót és már tegnap átadta a jegyzékét Ber-
linben.

Londoni jelentés szerint Eden külügyi
államtitkár benyújtotta a miniszterelnöknek
lemondását, amit Macdonald el is fogad-
dott. Edent a diplomáciai pályától való vissza-
vonulása alkalmából lorddá nevezték ki. Poli-
tikai körök szerint, Eden visszalépése meg-
rendítette Sir John Simon pozícióját.

Rómából jelentik: Sir John Simon an-
gol külügyminiszter délután 5 órakor Capri
szigetéről, egy olasz katonai hidroplánnal Ró-
ma kikötőjébe, Ostiába érkezett, ahol ünnepe-
lyesen fogadták. Az angol külügyminiszter in-
nen feleségével együtt gépkocsin ment Ró-
mába, ahol az angol nagykövetségen szállt
meg. Este a követségen fogadást rendeztek
Simon külügyminiszter tiszteletére. Musso-
lini olasz miniszterelnök és az angol külügy-
miniszter első találkozója szerdán fog meg-
történni a Cighi palotában.

Londonból jelentik: Kormánykörök-
ben az a vélemény alakult ki, hogy a lesze-
elési konferencia január 21-ikére összehívott
ülését újra el kell halasztani, mert semmiféle
remény sincsen arra, hogy a leszerelési ta-
nácskozásokat a mai helyzetben folytatni le-
hessen.

Párisból jelentik: Egyes reggeli lapok jelen-
tése szerint a francia jegyzékét a német kormány
kedvezőtlenül fogadta és azt nem hajlandó tárgya-
lasi alapként tekinteni. A Temps hangoztatja,
hogy a francia kormány a jegyzékkel nem csapta
be az ajtót a megbeszélések előtt, hanem az eddi-
ginél sokkal kedvezőbb helyzetet teremtett. Ha
Hitler őszinte volt és valóban békevágy hatja át,
nem teheti meg, hogy elzárkózzon a nemzetközi

haderők csökkentésének kísérlete elől, amit a fran-
cia kormány javasol. Németország azt állítja, hogy
nem lehet leszerelni, Franciaország viszont ennek
az ellenkezőjét akarja bebizonyítani. Ha ezt sike-
rül keresztülvinni, akkor minden állam kénytelen
nyíltan állástfoglalni a leszerelés ügyében.

Berlinből jelentik: A német politikai élet pro-
gramjában jelentős változás áll be. Az eredeti
tervek szerint január 5-ike és 7-ike között kellett
volna lefolytania Obersalzbergben a nemzeti-szociá-
lista vezérek tanácskozásának. Ennek következté-
ben a német-francia tárgyalások folytatására csak
január közepe felé kerülhetett volna sor. A nem-
zeti-szociálista vezérek tanácskozását azonban
csak a hó végén és nem Obersalzbergben, hanem
Berlinben tartják meg. Politikai körök véleménye
szerint ennek következtében a német-francia meg-
beszéléseket már a legközelebbi jövőben folytat-
hatják, feltéve, ha a diplomáciai akció megfelelő
alapot szolgáltat a tanácskozások megkezdésére.

Érdekes nyilatkozatot adott Rosenberg Alfréd,
a német külpolitika „nem hivatalos irányítója” az
egyik párisi lap munkatársának. Rosenberg kije-
lentette, hogy nézete szerint könnyebbé tegye a jelenlegi német kormánnyal tárgyalni, mert en-
nek a kormánynak módjában áll az általa aláírt
szerződéseket végrehajtani, annak veszedelme nél-
kül, hogy valamelyik ellenzéki párt azt később
megváltoztatja.

„Németország fojtogatása“

— Bizonyos kérdéseket — mondta Rosen-
berg — csak az érdekelt államok körén belül kel-
lene megtárgyalni. A német nép örömmel fogad-
ná a Franciaországgal történő megegyezést. Né-
metországban ma nincs olyan franciaellenes han-
gulat, mint 1923-ban, vagy annak idején, amikor
Franciaország hatalmas összegeket követelt Né-
metországtól. A mi egyenjogúsági követelésünk
nem Minderwaertigkeitsgefühl-ből ered. Ezt csak
akkor lehetne állítani, ha Németország állig fel-
fegyverkezne és ennek ellenére biztonsági köve-
telésekkel állana elő. A francia—német megegye-
zés csak akkor jöhet létre, ha megszűnik Német-
ország fojtogatása.

Mig Rómában Mussolini az angol külügymi-
niszterrel tárgyal, a német külügyminisztériumban
a francia „Aide memoire”-t tanulmányozza, ame-
lyet Poncet berlini francia nagykövet nyújtott át
Hitlernek és a külügyminiszternek. A német-
francia tanácskozásokat csak a római megbeszé-
lések befejezése után folytatják, úgy, hogy a né-
met válasza csak a jövő héten kerülhet sor. A
német külügyminisztériumból kiszivárgott hírek
szerint a francia jegyzék hangja udvarias és szö-
vegéből arra következtetnek, hogy Franciaország
nem akarja elszakítani azokat a fonalakat, ame-
lyek Berlinhez kötik.

Év hajnalán meghalt Wassermann Jakob, a világhírű német író

Bécsből jelentik: Jakob Wasser-
mann, a német irodalom legkimagaslóbb
a, az ujesztendő hajnalán, hatvan éves
ában, szívizélhűdésben meghalt. Wasser-
mann 1873-ban született. Neve a század elején
vált ismeretessé regényeivel és memoár-
szerű írásaival. Wassermann regényeit min-
denütt olvasták és a világ minden civilizált
nyelvére fordították munkáját. Különösen nép-
szerű volt a tengeren túl. Számos munkája
közül az utóbbi évek során a „Maurizius ügy”-
ről írt műve tetőzte be világhírét. Nagy fel-
tűnést keltett „Mein Weg als Deutscher und
Jude” című könyve, ebben szuggesztív módon
ragadja meg azokat a problémákat, amelyek
egy minden ízében német szellemű, öntudatos
zsidó ember elé tornyosulnak. Wassermann
különösen elbeszélő és ábrázoló erejével tűnt
ki. Nem számított kifejezetten modern író-
nak, mindig hű maradt a regény megszokott
kereteihez.

A nagy megbecsülés, amely a haladott
szellemű közönségben is körülvette, nem írá-
nyának, hanem írói becsületességének és nagy
tehetségének szült.

Meglehetősen csendes és visszavonult
életet élt. Magánéletével nem foglalkoztatta a
közönséget és közéletben sem szerepelt. A
hitlerizmus uralomra jöttével mégis a proskri-
bált írók listájára került, zsidóságát és írói
szókimondását az új rendszer nem tudta meg-
bocsájtani.

A kiváló költő régen epeköbántalmakban
szenvedett. Nemrégiben tért vissza hollandiai
előadó körutjáról és az altaussei családi vil-
ba vonult vissza, ott is halt meg.

CORSO! Jön!

A világ 8-ik csodája

KING-KONG

EDGAR WALLACE

regénye. Történelem előtti idők megeleve-
nedése egy modern cselekmény keretében

Verebes Ernőt meg akarták szöktetni Budapestről

Bécsi filmgyár regényes ötlete — Disztlők őrzik a hírneves magyar színészt
Budapesten — A szép, szöke „vamp”...

Budapestről jelentik: Filmregénybe illő kaland-
dortörténet hőse lett Budapesten az Aradon is jól
ismert Verebes Ernő. Verebes Ernő a Fővárosi Ope-
rettszínházban elvállalta a „Sárga lilium” egyik
vezető szerepét s emiatt nem fogadhatta el egy
bécsi gyár ajánlatát, amely egy most készülő film
főszerepére akarta szerződtetni. Mit tesz erre egy
ötletes filmgyárigazgató? Budapestre küldte a ké-
szülő film női főszereplőjét, Käthe Thiele kisasz-
szonyt s a karcsu, platinaszöke művésznőre az a
szerep várt, hogy elcsábítsa Verebest a Fővárosi
Operettszínházról és Bécsbe szöktesse.

Käthe Thiele nagyszerűen játszotta wamp-
szerepét és sikerült vonatra ültetnie Verebest,
azonban a színház igazgatósága — akárcsak a ka-
landor-filmekben — az utolsó pillanatban közbe-
lépett, leszállította Verebest az indulófélben lévő
bécsi expresszről. Thiele kisasszony sirt, jajveszé-
kelt, elájult s a pályaudvar közönsége felismerte
a szereplőket: olyan tömeg verődött össze, hogy

a rendőrségnek kellett kiszállni a helyszínre és a
tömeget szétoszlatni. Verebes Ernőnek megmagya-
rázták, hogy milyen „merénylet” áldozata lett vol-
na és visszaszállították a színházba, mig az ájult
bécsi színésznőt feltették a már induló bécsi gyors-
ra, amely magával vitte... Verebes Ernőt most a
premierig két markos disztlő őrzik a Fővárosi Ope-
rettszínháznál, nehogy a szöke Käthe szép szemei
kísértésnek tegyék ki a távolból.

CORSO-MOZGO mai műsora!

Pompás kiállítású operet!o!

LILIAN HARVEY

ŐFENSÉGE AUTOJA!

NIVEA

CREME

édes bőr ellen

Fegyverkezik-e Németország új háborúra..?

luxus-palotákat egészen kis lakásokká alakítják át — Felparcellázott óriási színházgázsik — A volt német trónörökös szürke emberre vált — Intim részletek Kaufmann Oszkár aradmegyei nagyhírű építőművész palesztinai építkezéseiről

Lapunk karácsonyi számában megemlékeztünk arról, hogy az aradmegyei, pankotai születésű Kaufmann Oszkár európai híru műépítész Berlinből Palesztinába költözött. A hirt Arad előkelő társaságaiban napok óta élénken tárgyalják, mert a kiváló Kaufmann Oszkárnak régi jó barátai, közeli rokonai és ismerősei élnek itt, akikkel együtt töltötte ifjúságának éveit. Ugyanis az aradi realban érettségizett, majd pedig mint huszáronkéntes itt szolgálta le katonai idejét és azután került a külföldi főiskolákra.

Berlini működését többek között igen jól ismeri Reisinger György építészmérnök is, aki a háború után Németországban szerzett diplomát és hat évig működött Siedler berlini műegyetemi tanár mellett, akinek asszisztense volt. A nagyképzetségi fiatal Reisinger, akinek a német fővárosban most is számottevő sikerei vannak, a napokban hazajött szülei — Reisinger Sándor és felesége — meglátogatására és ez alkalomból munkatársunk elbeszélgetett vele Kaufmann Oszkár méltán feltűnést keltő elhatározásáról és más aktuális kérdéseiről.

— A gazdasági világválság miatt — mondotta Reisinger György — Kaufmannak már évek óta nincs munkája. Helyesen írta az Önök lapja, hogy Kaufmann elsősorban nagy színházépítő, de azért igen sok gyönyörű villát is alkotott, nemcsak Németországban, hanem Syáiban is. Volt olyan időszak, amikor tizenöt mérnököt is alkalmazott irodájában. Kaufmann tervai alapján épült többek között a felgyújtott Reichstag palotájával szembenlevő Krollopera is, amely azonban most nem a művészet hulléka, mert a gyújtogatás óta abban tartja üléseit a német birodalmi országgyűlés.

A palesztinai építkezések

— Mikor ment ki Kaufmann Oszkár Palesztinába? — kérdeztük.

— A múlt hónap közepén — válaszolta Reisinger. — Ugyanis a Tel-Avivába vándorolt nagyvagyomú zsidók elhatározták, hogy ezután sokkal intenzívebb kultúréletet akarnak folytatni és hatalmas színházak, villák s más kulturházak építtetését tervezik. Mivel a nagyhírű Kaufmann Németországban most nem foglalkoztatták, elfogadta a palesztinaiak meghívását és ezután ott fogja kifejteni művészi erejét. Elutazásom előtt találkoztam Berlinben levő leányával és fiával, aki ismert muzsik.

Ezután néhány kérdést intéztünk Reisinger Györgyhez a jelenlegi németországi viszonyokról, a Harmadik Birodalom népei között uralkodó hangulatról, a várható nagy eseményekről, amelyekről állandóan egymásnak szentmondó hírek kerülnek a világsajtóba.

— Igaz-e, hogy Németországban lázasan folyik a fegyverkezés?

— Akik az ilyen híreket terjesztik — mondta a műépítész — azok nem ismerik a német nép mai súlyos életkörülményeit. Szó sincs háborús készülődésekről, nyoma sincs a fegyverkezésnek, új háborúról senki sem beszél Berlinben, egyetlen lap sem foglalkozik az

ilyen rémhírekkel. Ötven év kellene ahhoz, hogy utolérjék a franciák hadikészültségét.

— És gázháborúra sem készül Németország? — vetettük fel az új kérdést.

— Szó sincs róla, ez is a mesék világába tartozik. Még ha a legnagyobb titokban folynának is az előkészületek a gáz vagy más pusztító mérgekkel folytatandó háborúra, akkor is mindenki tudna róla, mert az ilyen óriási munkát lehetetlenség titokban tartani. Németországnak, éppugy, mint a legtöbb államnak, súlyos megélhetési gondjai vannak.

Nem készülődnek háborúra, legteljebb félelemmel gondolnak rá, mert a háború rémének a nyilvánosság előtt való folytonos felidézése minden országban kölcsönösen rémületet kelt és a különböző országok népei ijesztgetik egymást a véres háborúk emlegetésével.

Kodály „Psalmus Hungaricus“-át adja elő Aradon a Temesvári Szimfonikus Zene és a Magyar Dalárda 200 tagu együttese

Laurisin Lajos, a budapesti Operaház világhírű tenoristája és Artner énekel, Urleteanu Radu, a bucuresti-i Operaház volt dirigense vezény január 4-iki monstre hangversenyen

Méreteiben és művészi értékben szinte példátlanul álló a Temesvári Szimfonikus Zenekar és a Zenebarátok Egyesületének 70 tagu zenekarának és a Temesvári Dalárda 130 tagu kórusának január 4-iki hangversenye, amelynek kiemelkedő eseménye Laurisin Lajosnak, a budapesti Operaház világhírű tenoristájának és Artner Ally hangversenyének felleléte, valamint Urleteanu Radu karnagy vezénylése. A 70 tagu zenekar ma Románia legkitünőbb szimfonikus együttese, míg a 130 tagu temesvári dalárda az 1931-iki hágai nemzetközi dalosversenyen 30 ország dalegyesületei közül az első díjat nyerte. Laurisin Lajost a rádió keresztlül jól ismeri Arad zenekedvelő közönsége és minden újságolvasó ember tudja, hogy ő a legjobb, legszebb hangú és legkedveltebb budapesti énekes, aki már világhírnévre tett szert.

De nemcsak a hatalmas zenekar és kórus, vagy a nagyszerű szolísták jelentenek különös vonzerőt a január 4-iki hangversenyre, hanem az a nagyszerűen összeválogatott műsor is, amely minden eddigi aradi zenei eseményt túlszárnyal. A műsor szenzációja Kodály legnagyobb zenei alkotása, az egész világ zeneéletében óriási szenzációt keltett Psalmus Hungaricus, amit a zenekar és a kórus együtt ad elő. A zeneirodalomnak ezt a fenséges alkotását még nem játszották Aradon és ezért a Psalmus Hungaricus különös érdeklődésre tart számot. A műsoron szerepel Enescu csodaszép román rapszódája, Pahlen amerikai zeneszerző különös határu „Negerlieder” című szerzeménye, amit Artner Ally énekel zenekari kísé-

— Vannak-e Berlinben új építkezések nehéz pénzügyi viszonyok dacára is?

— Tömeglakásokra alkalmas házakat, kertes kolóniákat épít bérpalotában egy-, két-, három lakások vannak. A gazdag „ban” épült luxus-palotákat, ha másuttan alakítják át kislakások. Az új építkezést az állam anyagi. Mivel a háztulajdonosoknak nincs új építkezésekre, az állam a kö-kézpénzben adja, de viszont adók nem engedélyez.

— A Harmadik Birodalom kezd egész társadalmi élet átalakult, a do-megeket, különösen a kisiparosokat, nek munkával ellátni. Ön aziránt is érde-hogy a leghíresebb filmszínészek, a színházvilág legkiválóbb reprezentánsai olyan óriási felléptidíjakat kapnak-e, előtt? Erre nemmel felelek. A művés-az egyenlőség és a méltányosság elnyesülnek. Az óriási gázsik megszűntek, azokat a színházak és mozik kisebb sze-között arányosan felparcellázták, hogy denki megélhessen.

A volt trónörökös mostani?

— És ebbe belenyugszanak-e az óriási resethez szokott sztárok?

— Aki nincs megelégedve — volt a-lasz — az olyan országokba megy, amel-ben még aranyakkal fizetik a nagy r-szeket.

— Hogyan viselkedik a nép a Holla-ban élő Vilmos excsászárnak Németorszá-lévő fiaival szemben?

— Frigyes Vilmos volt trónörök-Berlinben több palotája, Sziléziában pedig toka van, amelyen éppen úgy dolgozik, n-többi földbirtokos. Elég gyakran látható linben, azonban a császári család iránt i-semmi különösebb érdeklődés nem nyi-meg. Frigyes is csak egyszerű polgárer-vált.

Színház—Művészet—Irodalom

* Az aradi Városi Színház heti műsora, Szerdán este fél 9 órai kezdettel C. bérletben, Solymosán Magda felléptével: Áprilisi vőlegény (Operett-ujdonság). Csütörtök este fél 9 órai kezdettel A. bérletben: Tessék beszállni. (Revüoperett-ujdonság). Pénteken a zenetiltalom miatt szünet. Szombat délután 3 órakor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét. (Operett-ujdonság). 6 órakor: Előre megfontolt szándékkal. (Izgalmas bűnügyi történet, mérsékelt helyárrakkal). Este 9 órakor B. bérletben: Szibill. (Operett-ujdonság, teljesen új betanulás). Vasárnap délután 3 órakor: Kék lámpás. (Operett-ujdonság). 6 órakor: Kadétszerélem (Operett-ujdonság, mérsékelt helyárrakkal). Este 9 órakor C. bérletben: Tessék beszállni (Revüoperett-ujdonság).

„Romeó és Júlia válik. Ez a címe annak a rend-kívül érdekes és vidám regénynek, amelynek közlését most kezdte meg a „Déliab”. A népszerű színházi képeslap új száma 84 oldalon pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, nagyszerű színházi beszámolókat, pletykákat, egyfelvonásos színdarabokat, filmro-tokat, rejtvényeket és közel száz képet közöl.

Drágul a szörme
Neuländernél még olcsó

Arad, Fischer Elíz-palota. 4538

Féltékenységből lelőtték egy radnai erdőmérnököt

A mélylő solymosi gazda felesége elcsábításával vádolja a mérnököt — Lugojanu Lucian nyilatkozata a lippei kórházban — Szabadlábba helyezték Cleuta Iovant —

Izzgas féltékenységi dráma egyik fejezete játszódott le ma délelőtt az aradi vizsgálóbírói hivatalban. Még a karácsonyi ünnepek alatt történt, hogy Lugojanu Lucian erdőmérnököt y vádaskat alkalmával véletlenül golyó talá el, amely azonban csak jelentéktelen sérülést okozott. A hivatalos aktákból azonban kitűnik, hogy nem vadászaton történt a baleset, hanem a baleset, hanem egy solymosi gazda lőtte le a mérnököt.

Decem 28-án reggel feldultarcu férfi jelentett radnai csendőrségen. Elmondotta, hogy Cleuta Iovan solymosi gazda és dulakodás közben lelőtte Lugojanu Lucian erdőmérnököt, a elcsábította feleségét. Az előzményekre íze a következőket mondotta el:

Decem 27-ikén éjszaka észrevette, hogy felesége folon felkel az ágyból és kimegy az udvarra. Kérdezte tőle, miért járál folytonmire aasszony — a környék egyik legszébb ménskéje — kijelentette, hogy rossz érzésgát és levegőzni megy. Éjszaka kétóra felz asszony újra az udvarra ment. Ankor től mint negyedóra mulva sem jött vissza, Cla fekkapta golyóra töltött vadászpuská és az asszony keresésére indult. Sholsem álta. Végre világosságot látott az isállóban, íre odament. Belökte az ajtót és a feleségét leérthetetlen helyzetben találta a mérnökkel. A gazda szidalmazni kezdte az asszonyt, íd a mérnök és Cleuta között dulakodás történt, amelynek során

a puskáult és a golyó a mérnök vállába fúródott.

A dulako a mérnök megsebesülése dacára tovább íd a fegyver másodszor is elsült és a másodfolyó az istálló ajtajába fúródott.

Cleutzután a község házára ment, ahol megkérteket éjjeli őrt, menjenek vele házához és áítsák meg a történeteket. Mire visszatér a mérnök már eltávozott, sőt az asszony is hült helye volt. Az éjjeli őrknek Cleu megmutatta az istálló földjén heverő lán, amelyet dulakodás közben ütöttek le, vñint az ottlevő párnákat, majd megállapták azt is, hogy az asszony elszökött. A mosi gazda, aki egyébként a mostani válások alkalmával a Cuza-párti listán szeitt képviselőjelöltként, ezután a csendőre ment, ahol önként jelentkezett és elmondca történeteket.

A dörtség jegyzőkönyvet vett fel a vallomá, majd ma délelőtt beszállították Cleuta ínt az ügyészségre, ahonnan a másodíku vizsgálóbírói hivatalhoz került. Tiplea gálóbíró hallgatta ki a gazdát, aki elismerte a történeteket, majd kijelentette, hogy annók távozásakor magával vitte az ő vadászyverét, amelyet a csendőrség Lugojanu alatt talált meg. A gazda ujból azt val, hogy dulakodás közben sült el kétízbefegyver. A vizsgálóbíró kihallgatása után ellette Cleuta Iovan szabadlábba helyezéséíután úgy találta, hogy nem kell tartani azda szökésétől, azonkívu pedig Cleuta osi bizonyítványt terjesztett be, amely ínt a mérnök sérülése nem életveszélyes eljárás tovább folyik ellene — egyelőre rosság kísérelte címén.

Cle Iovan jókedvűen vette tudomásul szabadahelyezését.

— volt, hogy retour-jegyet váltottam a villan — jelentette ki, majd közölte,

Vígmárkák:

lips, Orion, Standard, Kapsch, Belmont, rádiók

Ves László cégnél,

Boros Beni-ér 47.

4740

mutatás vételkötelezettség nélkül.

hogy a hűtlen asszony ellen, aki szüleihez költözött, a legsürgősebben megindítja a vádpert.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott a lippei kórházban fekvő Lugojanu Lucian erdőmérnökkel, aki a következőket mondotta el:

— Az elmúlt hét keddjén elhatároztuk a solymosi erdő őrével, hogy vadászó-lesre indulunk. Megállapodtunk abban, hogy az éjszaka folyamán felkeresem az erdőört házában. A házhoz legkönyvebben a szomszédban lakó Cleuta házának udvarán keresztül lehet jutni és évek óta ezt az utat használom. Akkor éjszaka is Cleuta udvarán keresztül mentem. Utközben találkoztam a gazda feleségével, aki

A szibériai nyomorból és pusztulásból családjával Aradra érkezett egy volt hadifogoly

Indulás Szibériából hazafelé ötvenöt fokos hidegben — Menekülés husz esztendő szenvedéseiből — Hogyan élnek az oroszországi földművelők

Az állomással szemben lévő Horváth-vendéglő egyik sarkában fáradt, megtört emberek ülnek: egy család, amely háromhetes utazás után, most tért haza Oroszországból. Borotvátlan, megviselt ember, fejkendő feleség, egy szöke, kékszemű, tipikusan orosz, tizenhat év körüli leány, két kis gyermek: Dusan Lázár és családja, akik

az elmúlt éjszaka érkeztek meg a szibériai Csumeny-ből

és most Brád felé folytatják útjukat, abban a reményben, hogy Dusan Lázár szülőhelyén sikerül új egzisztenciát teremteniök. Az asztal mellett ott ül az egykori hadifogoly aradi öcsé, Dusan Tódor is, akinek a volt Szabadsághere van cipésműhelye és aki közel husz éve nem látta bátyját. Nehezen indul a beszélgetés. Dusan Lázár már csak törve beszéli a románt, a magyar nyelvet pedig teljesen elfelejtette.

— Román utlevéllel jöttünk. — mondja. — Kérvényt nyújtottunk be a román kormányhoz, valamint a varsói román követséghez, amelyben rámutattunk arra, hogy haza akarunk jönni és utlevelet kértünk. Az utlevelet nemrégiben kaptuk meg és három héttel ezelőtt indultunk el a tomszki kormányzóságban lévő Csumenyből.

Ebbe a szibériai faluba szállították, amikor 1914. októberében elfogtak

és itt is telepedtem le később. 1918-ig, mint hadifogoly dolgoztam, a forradalom után pedig megnősültem. Feleségemnek három hold földje volt és azon dolgoztam.

Ezután a szibériai viszonyokról beszél, a földművesek kereseti lehetőségeiről:

— Velem és néhány társammal különösen rosszul bántak, mert nem akartunk belépni a kollektív gazdaságba, hanem inkább megmaradtunk saját birtokunkon és éltünk, úgy, ahogy tudtunk. Ebben az évben minden hold föld után öt-hat mázsa búzát kellett az államnak beszoáltatnunk. Minden évben 50 kilogramm húst, a juhaink után gyapjút és minden szárnyas után 25 darab tojást kellett az államnak adnunk. Komikus helyzet állott elő a tojással kapcsolatban, amennyiben a kakasok után is 25 tojást kellett az államnak adnunk. A szovjet nem vette figyelembe a természetnek azt a törvényét, hogy a kakasok nem tojnak. Tejét is követelt tőlünk az állam, még pedig 330 litert egy évre. Nagyon sokszor előfordult, hogy

nem maradt gabonánk a házban, mert mindent az államnak kellett adnunk.

Bőrkeztük

a legjobb minőségben, flanel bélése, teveszőr bélése, teveszőr csatos, dísznőbőr autóhoz a

legolcsóbb és legjobb

MANEA-nál

megyeházzal szemben. Consum-tag.

panaszokdott, hogy az utóbbi időben állandóan fáj a gyomra. Azt ajánlottam neki, hogy menjen orvoshoz. Néhány perig beszélgettünk az udvaron, amikor kirohant Cleuta — aki közfudomásúan féltékeny feleségére — és ráínlott a kezében tartott fegyverrel. Még annyi erőm volt, hogy a szomszéd házig elmenjek, ott azután összeestem. Ez az igazság.

Lugojanu mérnököt ma megoperálták a lippei kórházban. A műtét sikerült és a beteg tíz nap mulva már elhagyhatja a kórházat.

Ismertem Csumenyben egy aradi embert is. Hidegnek hívták, a másik nevét nem tudom. Neki jobb dolga volt. A kollektív cipőgyárban kapott állást, ahol mint felügyelő működött.

A papság helyzetéről beszél ezután Dusan Lázár.

— A falvakban már nincsenek is papok. Tomszokban egyetlen pap él. A házasságot csak az anyakönyvi hivatalban kell bejelenteni. A válás is könnyen megy. A törvények értelmében azonban tartásdíjat kell fizetni az elvált asszonynak. A városokban sem sokkal jobb az élet, mint a falun. Az uccákon gyermekek járkálnak és kenyérért könyörögnek, de nem kapnak. Moszkván át jöttünk haza. Ez talán az a város, ahol jobban megy az emberek sora. Itt szerencsétlenség ért bennünket, tüdőgyulladásban meghalt hat hónapos kislányunk. Moszkvában már enyhébb volt az időjárás, de

amikor Szibériából elindultunk, ott 55 fokos hideg volt.

Ugyancsak Moszkvában történt, hogy egy úságróval is beszélünk, aki hosszú ckket írt rólunk az egyik moszkvai lapba. Az orosz határon a hivatalnokok elvették közel 500 rubel készpénzünket, amelyről nyugtát adtak. Így tehát pénz nélkül indultunk el Lengyelország felé. Varsóban a román követség jegyet utalt ki, Ghica Voda határállomásig. Itt pedig szintén ingyen jegyet kaptunk. Három hetes utazás után érkezünk meg Aradra...

Elgondolkozik, majd pedig ezt kérdi:

— Azt hallottam, hogy Romániában földreform volt. Kérvényt akarok benyújtani a hatóságokhoz, hogy nekem is iuttassanak néhány hold földet, ahol megvethetem a lábamat...

A feleségére, gyermekeire néz. Ott akarja folytatni, ahol valamikor, nagyon régen, a háborus égzengés előtt elkezdte, a földművelésnél és nem akar mást, mint egy talpalatnyi földet, ahol ő és családja — a közel két évtizeden át tartó hányattatás után — végre „megvetheti a lábát...”

Aradvárosi mozíkműsor:

Central-Mozgó: „A SZERELMES SZÁLLODA”. Anny Ondra legpompásabb vigjátéka. A legkomikusabb ötlettel kitűnő zene, kétórás kacagás.

Select-Mozgó: „A FEKETE KIGYÓ”. Izgalmas, érdekesítő bűnügyi dráma. Főszereplők: Lionel Atwill, Kathleen Burke, Charlie Ruggles. Rendkívül lebilincselő exotikus téma.

Reményekkel telve, pompás hangulatban bucsuzott Arad az ó-esztendőről

Arad ragyogó Szilveszter-éjszakája. — Pazar fény, pompa és hangulat a klubokban és kávéházakban

A régi időkre emlékeztető hamisítatlan jókedv, ragyogó hangulat uralkodott Aradon Szilveszter éjszakáján. Kávéházakban, bárókban, vendéglőkben folyt a bor, zenelágereket játszott a zenekar és az emberek örültek — talán nem is az ujesztendőnek, hanem inkább annak, hogy ez a súlyos küzdelmekkel teli, 1933-as esztendő eltávozott s átadta helyét egy másiknak, amely talán derűsebb, vigasztalóbb és reményteljesebb lesz, mint elődje... Szilveszter éjszakáján pompás hangulattal, táncal, dallal, muzsikával bucsuztatta Arad a lemorzsolódott Ó-esztendőt és az újév hajnalán butgondot feledtető jókedvvel köszöntötte az 1934-es évet.

Nagyszerű hangulat uralkodott a Református Nőszövetség szilveszteri bálján, amely fényes külsőségek és intim, vidám keretek között folyt le a Fehér Kereszt-szálló impozáns nagytermében. A református hölgygárda Turay Jánosné vezetése mellett nagy lelkesedéssel készült erre a mulatságra, amelynek jóvedelmét az egyesület nemes céljaira fordítja. Az estélyen elegáns, jókedvű társaságok vettek részt s Arad református magyarságának színe-java ott mulatott, táncolt és kóstolgatva a tüzes borokat egészen a hajnali órákig. Különféle meglepetések tették az estélyt változatosabbá, felejthetetlenebbé.

Vidámság, gondtalan jókedv...

A református szilveszteri bálról a Hakoah sportklub elegáns, ünnepi díszbe öltözött klubhelyiségébe mentünk át, ahol pompás hangulat fogadott. Salamon I. Béla és Brecher Zsigmond előzők fáradhatatlan szorgalma buzgólkodott az estély rendezése körül, amely fényesen sikerült. Az ifjúság nagyszerűen mulatott és a vezetőség mindent elkövetett, hogy az egyesület tagjai pompásan szórakozzanak. Tizenegy órakor kezdődött a nívós, elegáns műsor, amelynek keretében Somlay Julia, az aradi színház fiatal, tehetséges művésznője énekelt néhány dalt, Héjja Ilona zongorakíséretével és a maga gitárkíséretével is. Frenetikus sikere volt. Fekete Tivadar éjfél szellemes verses köszöntőjét és konferansz-verseit a közönség forró szeretettel tapsolta meg. A műsor egyéb számai, valamint az alkalmi lap is kitűnőek voltak.

Innen az ATE kellemes klubhelyiségébe vitt az utunk, ahol a régi aradi sportegylet tagjai ragyogó hangulatban töltötték el együtt a Szilveszter-estét. A klubban folyt a tánc, huzta a cigány a talp alá valót és a sportkedvelő ifjúság, valamint a klub pártoló tagjai derűs kedvvel fogadták az újévet vidám poharazgatás mellett... A Zrinyi-uccában lévő AFPA tisztviselő-egylet helyiségében ugyancsak eleven élet zajlott Szilveszter örömeire. Intim, vidám hangulat fogadta itt a vendéget és a

URANIA:

Jön!

Sárga veszedelem!

táncos jókedvet még fokozta az, hogy kedves meglepetésként fellépett Kalocsay Zoltán, a kiváló jazz-zongoraművész, aki pattogó ritmusu, remek jazz-slágerekkel szórakoztatta a közönséget. Meg kell emlékeznünk Szegő Nándorról is, aki szintén jazz-muzsikával és saját szerzeményeivel aratott sikre az AFPA szilveszteri mulatságán.

Pazar elegancia, pompás, fővárosiasan impozáns szilveszteri hangulat fogadott a Lloyd-klub helyiségeiben, ahol az év utolsó éjszakáján találkoztak egymásnak Arad előkelő társadalma. A Lloyd-klub valamennyi helyiségét pazar pompával díszítették fel és

különösen nagy sikert aratott a török és a kínai terem,

ahol keleti pompa, mesébe illő kényelem és nagyszerű ízléssel összeállított berendezés ragadta magával a vendégeket. A török stílusban berendezett teremben vagyont érő perzsaszőnyegek színpompája kápráztatta el a szemét és a puha, kényelmes kereveteken helyet foglaló vendégeket török ruhába öltözött személyzet szolgálta ki. A kínai teremben stílusos kézfestéssel díszített falak között originálisan hatott a művészi berendezés. A török és kínai terem feldíszítésének művészi munkáját Sza-

bó Miklós végezte, a Szabó Albert-cég kitűnő beltagja, akit a tetszésnyilvánítás és gratulációk egész tömegével halmoztak el. A klub vezetősége briliáns programról gondoskodott. Az emeleti termekben hangulatos cigánymuzsika szolgáltatva a zenét, míg a földszinten a klub kitűnő zongoristája, Weisz Tibor szórakoztatta a közönséget. Külön élményt jelentett a Lloyd-klub elegáns vendégei, ragyogó toalettekbe és szmokingba-frakkbba öltözött közönsége részére Weisz Oszkár és Kalocsay Zoltán zongoraművészek frappáns zene-produkciója. A kézzongorás jazz-duoak már külföldön is előnyös híre van s a külföldi lapok is mint originalitásról emlékeznek meg. Amit ez a két nem mindennapi tehetségű művészember produkál, az fővárosi koncert-színpadokra méltó s a közönség frenetikus tetszésviharárt vívta ki. Így volt ez Szilveszter éjszaka is, amikor egy ragyogó Rigoletto jazzparodiával, néhány jazzkompozícióval a „Mosoly országa” című dalműből, a Night and Day, Good news, Zulu című modern jazz-számokkal, majd a „Matsch Fox” című Kalocsay-Weiszkompozícióval arattak óriási sikert. A két zongoraművészt lelkesen ünnepelte a Lloyd-klub elegáns, jókedvű közönsége. A Lloyd-klub szilveszteri műsorának másik kiemelkedő, hatalmas sikert aratott száma a „2 Les Olly's” nevű táncospár produkciója volt. A táncospár a Vadászkiút-kabaré slágerszáma s a Lloyd-klub közönségének egy részét hajnalig is csábította a Vadászkiútba.

A Magyar Párt v. Zrinyi-uccai helyiségében a magyar ifjúság nótázott, mulatott Szilveszter éjjelén. Régi népszokások elevenedtek meg a zsúfolásig megtelt terem magyarosan feldíszített falai között és ropogós tánczenét huzott a cigány, tüzes bor mellett mulatott az ifjúság kiváló kivirradtig.

A Vadászkiút kávéházban háromszor ismételt nagyszerű műsor, a kitűnő Thury-jazzband és a különböző szilveszteri mókák, meglepetések szórakoztatták a közönséget. Nagy töme-

Nyolcvannyolcmillió lejről tizenkétn millióra szállította le a fellebbezési bizottság gróf Hunyady aradmegyei birtokának értékét

Gazdát cserélt a soborsini uradalom

Gróf Hunyady Károly soborsini földbirtokos hagyatéki ügye tegnap végleg befejeződött. Az 1933. áprilisában Soborsonban váratlanul elhunyt gróf Hunyady Károly aradmegyei birtokait, házait, nagyváltékú vadaskertjét, 40 szobából álló ősi kastélyát, egész berendezésével együtt, az aradi pénzügyigazgatóság 8 millió lejre értékelte és annak megfelelően, közel 800 ezer lej örökösödési illetéket vetett ki az örökösökre, akik között első helyen áll gróf Hunyady Ferenc magyarországi birtokos, aki egyetlen fia gróf Hunyady Károlynak.

A felsőbb fórumok alacsonyoknak találták a

JACK HOLT

URANIA

Sárga veszedelem!

hagyaték felbecslését és új eljárást rendeltek el. Az aradi pénzügyigazgatóság ezután újból felértékelte az örökséget és azt — az aradi 2 nagy bérpalota kivételével — 88 millió lejre becsülte és 12 millió lej hagyatéki illetéket

Pilisiné kozmetika

Verbos-ház (Minorita-templommal szemben.) — Mindenféle szépséghibák szakszerű eltüntetése.

get vonzott a ragyogó kabarémű és éjjeli órszinte derűtséget keltett a májorsolás. Olly-táncsoport itt is órszinte art aratott, különösen Lulunak, a táncsoport egyik nőtagjának tapsoltak lelkesen a kávéházvendégei. A délelőtti órákig hangos jókedv, poesszengés és vidám hangulat uralkodott a kávéházban.

A Dácia kávéház már esti órákban valóságos tömve volt vendégekkel, egy-egy asztalért éjjel előtt már szinte csatát kellett vívnia egy újonnan előkerült vendégnek. Természetes, hogy ragyogó, vidám hangulat uralkodott a kávéházban, ahol folyt a bor, a pezsgő frogott és éjjel felé már piros fezzben járkáltak egy asztaltól a másikhoz a jókedvű vendégek. A tombolának is nagy sikere volt és Aradon Dáciában fogyott el a legtöbb bor, míg pezsgő a Lloyd Klub tartotta a rekordot.

Valamennyi kisebb vendéglőben, a népszerű Auernél (volt Lovasberényi) Bugánynál, Kálinénál s mindenütt zsúfolt asztalok miatt szórakoztak a jókedvű s az ó-év jónak felelő akaró emberek és malacsorsolással, pezsgősorlással, tánc- és szépségversenyekkel szórakoztak a hajnali, reggeli, vagy délelőtti órákig.

A vidék... befürt jelentéseink szerint Pécskai „Polgári Kör” helyiségében a IAC srtegyelet fényesen sikerült szilveszteri mulatság rendezett, amelyen részt vett Pécskai társadalmának előkelősége. Szórakoztató programról gondoskodott a rendezőség, amely mindent követett az estély várakozáson felelő sikre érdekében.

A temesvári vendégek

Érdekes vendégei voltak a álvészti éjszakának: Temesvárról, ahol az átomápot miatt 12 órakor már minden mulatékly zártat tartott,

autókon sokan jöttek át Adra

s itt mulattak, szórakoztak a kávéházakban, klubokban, vagy magánházaknál. Ne szabad eledkezni arról sem, hogy magánházakban magán társaságok intim családi kör szilveszteri vacsorákat rendeztek, amelyek teésszetesen hivétel nélkül nagyszerűen sikerülte.

A Szilveszter mámoros, kacagókedv, butgondot feledtető vidámság jegyén zajlott le Aradon s az Újév hajnalán derűs ígulat uralkodott mindenütt egy könnyebb, bogabb ujesztendő reménysugarát árasztva a rekbe...

Az aradi „Unirea” sportklubban sike- rült mulatságot rendezett Szilveszter estéjén a „Sportvendéglőben”. Az estélyen zremüködött Körösladányi hipnotizőr is. Az ifjú a legragyo- göbb hangulatban mulatott a hajnórákig.

vetett ki. Az abnormálisan nagyszög ellen az érdekeltek fellebbezést adtak, amelyet tegnap tárgyalt az aradi fellebbe bizottság. Orezeanu törvényszéki főel elnöklése alatt. A bizottság több aradi száót hallgatott ki és ez alapon az aradmegyei hagyaték értékét 12 millió lejre szállította le ebben az összegben nincs benne a 2 aradipalota.

A hagyatékkal kapcsolatban előbbeni kormány igazságügyminisztere az álláspontot foglalta el, hogy az alkotmány alapján a kincstárnak joga van a falusíratlanokat árverésen eladatni, mert az örök között külföldi állampolgárok is vannak már intézkedett is a birtok zár alá véteánt.

Az ez ellen beadott fellebbekövetkeztében a felsőbb bírói fórumok idén megállapították, hogy az alkotmánybírás benne az igazságügyminisztérium említett pont, tehát az örökösök szabadendelkeznek a falusi ingatlanok fölött. Elapon az egész birtokot tegnap eladták a Gmül című aradi részvénytársaságnak. A vé 12 millió lej, tehát annyi, amennyire álebbezési bizottság értékelte.

URANIA! Rövidesen plier!

Sárga veszedelem!

HIREK

Temesvár szomjazott,

Szilveszter éjszakáján. Tizenegyre negyvenöt perckor a szomszéd nagyvárosban ki-függesztették a statáriális rendeletet és tizenegy óra ötven perckor a klubok, korcsmák, kávéházak, tíz perccel az ujesztendő fordulata előtt, becsukták kapukat és lehúzták redőnyeiket. Ebben az időben hullámozott a Lloyd-sor, estélyiruhás urak és hölgyek a szabad ég alatt álltak, kétségbeesve, telj azzal a kivételes élniakarással, ami ennek az egyetlen kivételes éjszakának szikrázó karakterét adja. De hová? A nyárspolgár Temesvár, amely a sváb szorgalomnak, a magyar energiának és a román lendületnek különös, de termékeny keveréke, erre az egy éjszakára, amikor átlendült a nyárspolgarságon, nem tudta, hogy mit kezdjen szilveszteri szomjuságában? Kint állt Temesvár az uccán, száraz torokkal.

A száraz Temesvár el szeretett volna helyezkedni!

Aki belenyugodott a rendelkezésekbe, az lefeküdt.

De aki nem, annak eszébe jutott a legközelebbi nedves város: a bohém Arad. Arad, amelynek ez a kivételes szilveszteri ajándék jutott ajándékkul, hogy kívül esett a statárium határvonalán. Arad, amely bőségesen locsolgathatta torkát, mialatt Temesvár, a tilalomfa alatt, most már, akarata ellenére, visszasüllyedt a nyárspolgarságba.

Arad—Temesvár országutján egymást kergették Szilveszter éjszakáján az autók. Nemcsak magánautókat, de taxikat is látott rohanni az ujesztendő első órája Vinga és Orczifalva között. És az aradi Szilveszter éjszakájában egy óra, félkettő felé feltűntek az ismerős temesvári fejek, akikre e sorok írója jól emlékszik: notórius éjszakázók, akik nem nyugszanak bele semmiféle éjféltűn tilalomba, hát még a szilveszteribe! Az aradi kávéházakba és klubokba a temesvári autók vidám és vállalkozó kedvű vendégeket szállítottak, akik reggel felé visszakocsiztak a statáriumos Temesvárra.

Egy pillanatra eszünkbe jutott a kanadai határ, a prohibíciós amerikai éra idején, ami-

— Megőrült a strassburgi halálexpressz mozdonyvezetője. Párisból jelentik: A lagnyi borzalmas vasúti szerencsétlenségnek utójátéka lesz a francia bíróságon. A Keleti Vasúttársaság egyik magasrangú tisztviselőjét bíróság elé akarják állítani. Őt teszik felelőssé azért, hogy a vasúti jelzőberendezés nem működött. Noha minden jel arra vall, hogy a nancy-i gyorsba belegázoló strassburgi halálexpressz mozdonyvezetőjét terhelő körülmények hiányában nem vonják felelősségre az igazságügyi hatóságok, a szerencsétlen ember még sem bírja elviselni annak tudatát, hogy az általa vezetett szerelvény gázolt halálra több mint kétszáz embert. Elméje mindinkább elborul és attól tartanak, hogy teljesen megőrül.

— Megtalálták az Emden ellopott harangját. Sidneyből jelentik: A legendás hírű Emden német csatahajó harangját Melbourneban egy nyilvános parkban megtalálták. A hajóharangot múlt év áprilisában a hadimuzeumból ellopták. Eleinte azt hitték, hogy a történelmi becsű harangot Amerikába vitték.

— Ezerhét száz sterilizációs bíróság Németországban. Berlinből jelentik: A sterilizációs bíróságok január 1-én kezdték meg működésüket Németországban. Ezerhét száz ilyen bíróságot állítottak fel, ezek közül Poroszország területén ezer fog működni. Egyelőre mintegy négyszáz-ezer sterilizációs ítéletre van kilátás.

— Eljegyzés. Depold János és Goschi Annuska jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A világ legnagyobb vasúti katasztrófája
1400 halottal — 1917-ben Romániában történt

A nagyarányú és méreteiben megdöbbentő franciaországi vasúti katasztrófával kapcsolatban a lapok majdnem kivétel nélkül azt írták, hogy ez volt a világ legnagyobb vasúti katasztrófája. Bármennyire is túlméretezett volt a franciaországi vasúti katasztrófa, a legnagyobb vasúti katasztrófa nem ez volt, hanem a ciureai, amely 1917-ben történt. Eppen Romániában, 1917-ben, a Iasi melletti Ciurea állomás közelében egy 50 vagonból álló petroleum-szerelvény teljes menetsebességgel belerohant egy sebesülteket, szabadságos katonákat és civileket szállító vonatba. Az összeütközés következtében a petroleumvagonok felrobbantak és elhamvasztották a személyvonat valamennyi vagonját. A halottak száma 1400 volt. Ez volt a világ legnagyobb vasúti katasztrófája, amely mellett a biatorbágyi és hegyeshalomai vasúti katasztrófák is egészen eltörpülnek.

KÖZPONTIFUTES URANIA TELEFON: 480.

Ma, szerdán 5 órától leszállított hely-
árakkal
A szezon legszebb filmje. A női nem favorizálása
RAOUL ROULIEN szenzáció:

Utolsó férfi a földön

(ELJEN AZ ÉLET!)

Énekes, zenés, táncos modern filmoperett Ame-
rika leghíresebb női szereplésével.

Délután 8 órakor utoljára 6 lejes helyárak

Játék a halállal

A szezon legizgalmasabb Gangster filmje
NANCY CARROLL — GEORG RAFT

Jön: Aradon premier: Sárka veszedelem!
Jack Holt, Lya Lee, Ralph Graves

Az aradi Magyar Párt
és az iparosság ujévi üdvözlései

Az ujesztendőt régi, hagyományos szokás szerint jókívánságokkal kezdik az emberek. Aradon ez a hagyományos szokás, különösen a magyarság és iparosság körében tartja erősen magát: ezt bizonyította az is, hogy ujév napján, úgy a magyar társadalom, mint az iparosság vezetőit, őszinte jókívánságokkal halmozták el ünnepies formások közepette. A Magyar Párt vezetőségi tagjai ujév délelőttjén a párhelyiségben találkoztak, majd együtt felkeresték dr. Velcsov Géza volt alpolgármestert, akinek Lantos Miksa mondotta el a magyarság ujévi jókívánságait. Innen most már dr. Velcsov Géza vezetésével, dr. Parecz Béla lakására mentek, ahol a volt képviselőt dr. Velcsov köszöntötte fel. Végül Barabás Béla dr. pártelnök lakására ment a küldöttség, itt dr. Parecz Béla mondott hatásos üdvözlőbeszédet és Isten áldását kérte az ősz vezér lelkes, fáradhatatlan munkájára. Barabás Béla dr. meghatottan mondott köszönetet az üdvözlő szavakra és fokozottabb munkára szólította fel az uj esztendőben a magyarság vezetőit. A küldöttségben az elnökökön kívül Nagy Sándor dr., Lantos Miksa, Frankl Alfréd főtitkár, Széll Lajos dr., Lócs Rezső dr., Nagy László dr., Boros Károly titkár, Gellér János és Guttmann Jenő vettek részt.

Az iparostársadalom ujévi ünnepe az Iparos Otthon nagytérmeben folyt le. A vezetőség nevében Gabos Jenő dr. mondott ujévi köszöntőt Reinhart Gyulának, aki a

Téli szükségleteit

szvettert, harisynát,
pulover, keztyűt,
téli alsóneműt

a legnagyobb választékban
lehetőleg árban

Bársony

áruházban szerezheti be.
CONSUM vásárlóknek
készpénz árak. 8631

kor, ha a száraz Egyesült-Államokbeli torok szomjazni kezdett, nem riadt vissza a kanadai autótól, hogy pótolja azt, ami az Egyesült-Államokban alkoholban hiányzik.

Egy percre, egy hajnalra, egy éjszakára Arad: Kanada lett és Temesvár a száraz Egyesült-Államok. De, bizonyos messzibb konzekvenciákban nem történt más, mint amit régóta hiszünk: bármilyen nagy lendületű, vállalkozó szellemű és európai stílusú is Temesvár — nem a lokalpatriotizmus beszél belőlünk — mindig kicsit száraz volt Aradhoz képest. És Aradban mindig több volt a: — Kanada... (F. T.)

— IDŐPROGNÓZIS: Keleti légáramlás, egyes helyeken eső, később észak felől a hőmérséklet kisebb süllyedése várható.

— München bíboros érseke tiltakozott a gyűlölet politikája ellen. Münchenből jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést keltett Faulhaber bíboros-érsek ujévi beszéde, amelyet papjaihoz intézett. A bíboros éles szavakkal fordult bizonyos népi körök radikális irányja ellen, amely a keresztény egyház mellett tiszta germán északi vallás-közösséget akar létesíteni. A német nép — mondotta — vagy keresztény lesz, vagy nem lesz. A továbbiakban azt mondta, hogy a katolikus egyháznak nincs kifogása a fajvédelmi kutatások ellen, de tiltakozni kell, hogy ez a mozgalom más népek üldözésévé és gyűlöletévé fajuljon.

— Császárrá koronáztatja magát Mandzsuria elnöke. Londonból jelentik: A Daily Telegraph Dairenből úgy értesül, hogy Pu-Yi, Mandzsukuo elnöke március elsején császárrá koronáztatja magát és új dinasztia alapít. Pu-Yi arra törekszik, hogy elfoglalja Észak-Kínát, később pedig a pekingi Sárkány-trónra üljön, amelynek ő volt utolsó birtokosa.

Nincs devizagondja,

ha folyóiratát

5035

SÁNDOR FERENCNÉL rendel

— Nagyszabású razzia Aradon. Az aradi rendőrség bünygyi osztálya, Iancu Traian rendőrigazgató terve alapján, nagyszabású razziát rendezett ujév első napján. A razzia este kilenc órakor vette kezdetét. A város kerületenkint volt felosztva, de olyképpen, hogy a rendőrkomiszárok és rendőrtisztviselők formális gyűrűt vontak a város köré. Egyetlen gyanús egyén sem vonhatta ki magát tehát az igazoltatás alól, ennek azután meg is volt a látszatja, mert több, mint hatvan embert állítottak elő éjfélig a rendőrségre. Iancu rendőrigazgató éjféltkor szüntette be a razziát. A rendőrtisztviselők végigjárták az összes kávéházakat, éttermeket, korcsmákat. Mindegyik a legnagyobb csendben történtek az igazoltatások, ugyanarra, hogy a belvárosi kávéházak közönségének ugyszólván tudomása sem volt a razziáról. A hatvan előállított közül számosan igazolták magukat, többek ellen már régebben eljárás folyik, ezeket fent tartották, néhányat pedig csavargás miatt állítják a bíróság elé.

legtöbb iparosintézmény lelkes megalapítója és agilis vezetője. Czernóczy Mihály szintén Reinhart Gyulát köszöntötte, majd Zombory Gyula Gabos Jenő dr.-t köszöntötte, mint az iparosság ügyvivőjét. Megemlékezett ezután Cotioiu Romulus dr.-ról, az új képviselőről, aki, mint az iparosság ügyésze, bizonyára ezentul is szíven viseli majd az iparostársadalom érdekeit. A temetkezési csoport vezetősége felkereste ezután a lakásán gyengélkedő Olariu Iustin elnököt, akit Gabos Jenő dr. román nyelven, Zombory és Barabás pedig magyarul üdvözölt.

— Magyar urileányt vesz feleségül egy angol lord. Londonból jelentik: Az angol társaság nagy szenzációja, hogy lord Martin Cecil magyar leányt: Telegdy Csanádi Editet, Csanádi Aurél gazdasági főtanácsos leányát veszi feleségül. Az eljegyzés már napokkal ezelőtt megtörtént és a napokban megtartják az esküvőt is. A fiatal lord zászlós az angol flottában és menyasszonyával a nyáron ismerkedett meg Montekarlóban.

— Kegyelmet kapott Steidle merénylője. Bécsből jelentik: Alsensleben báró, Steidle merénylőjének édesapja az ujév előtt kegyelmi iratot küldött fia ügyében Miklas szövetségi elnökhöz. Miután a kormány a megkegyelmezést nem ellemezte, az elnök helyt adott a kérelem teljesítésének és a bárót Szilveszter éjszakáján szabadlábra helyezték. A báró nyomban elutazott Ausztriából. Az ügyészség javaslatára a bíróság megszüntette az eljárást Frauenfeldt Alfréd nemzeti szocialista vezető ügyében. Frauenfeldt a wöllersdorfi táborból ma szabadon engedték.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér.)

SZONDI: Str. Consistoriului (Batthyány-ucca.)

WEISZ: Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.)

Pályázat után töltik be az aradi református lelkési állást

Arad magyarsága élénk figyelemmel fordul az aradi református papválasztás felé, amely a református egyház életében rendkívül nagy fontossággal bír. Az aradi reformátusság lelkében még aranyhúrként cseng az ércesszavu Csécsi Nagy Imre esperes prédikációja, amit Szilveszter délutánján mondott el bucsuzóul s az ő örökének betöltése a református társadalmat, de főleg a presbitériumot súlyos feladat elé állítja. Olyan városban, mint Arad, ahol nemcsak kulturközpont, de vallási tekintetben is fontos koncentráció alakult ki, ahol a görögkeleti egyháznak és az evangélikus egyháznak országos tekintélyű püspökei élnek s a Minoriták rendje emelkedett szellemű katolikus papsággal áll hívei élén, a 8000 lelket számláló református egyháznak is olyan lelkészre kell választania, aki e magaslatos versenyben méltó módon vezethesse a reá bízott magyarajku hívek tömegét.

A presbitérium vasárnap délelőtt tartotta meg gyűlését, amelynek keretében döntöttek a hívek egy csoportjának beadványa felett. A hívek nagy csoportja Kovács Zoltán Aradon működő segédlelkész akaria meghívás után a lelkési székbe ültetni. A presbitérium beható és hosszas vita után megállapította, hogy a beadvány egyelőre még korai, mert Csécsi Imrének még többrendbeli intézkedést meg kell tenni, mielőtt lelkészválasztásra kerülhetne sor. Ezért úgy határoztak, hogy az egyházi törvények értelmében a szükséges intézkedések megtételéig a kérdéssel nem foglalkoznak s csak azután teszik a beadványt megbeszélés tárgyává. A presbiterek többsége azon a véleményen van, hogy a lelkési állást pályázat után kell betölteni. A híveknek így módjukban van, hogy kellő megfontolás után maguk válasszák meg Csécsi Imre helyébe a legmegfelelőbb lelki és társadalmi vezetőt.

— Erdős Pál súlyos megbetegedése. Arad egyik ismert és becsülésben álló kereskedője, Erdős Pál súlyosan megbetegedett. Erdős Pál általános ismert volt Szabadság-téri fűszerkereskedő a legjobb kedélyállapotban tartózkodott családjában, amikor hirtelen rosszul lett fogta el. Mire a család orvosért sietett a kereskedő elvesztette eszméletét. Az idős kereskedő, mint azt az orvosok megállapították, agyvérzést kapott. Kezelőorvosai — dacára magas korának — felépülésében bíznak.

— Súlyos repülőgépkatasztrófa Belgiumban. Brüsszelből jelentik: Súlyos repülőszerecsétség történt a Köln—Brüsszel—London közötti légvonalon. Az angol Imperial Air Ways társaság személyszállító repülőgépe a Brugg városa közelében lévő Ruysselede mellett atennába ütközött és kigyulladt. A gépen levő tíz személy, köztük tíz utas, a lángokban lelte halálát. A repülőgép összes utasai angolok voltak.

— Meghalt Vágó László budapesti műépítész. Budapestről jelentik: Vágó László, a kiváló budapesti műépítész szombat este hirtelen elhunyt. A tragikus haláleset általános nagy részvétet keltett, mert Vágó Lászlót igen széles körökben ismerték. Középületek és bérpaloták egész sorát építette Budapesten. Egyik legutolsó munkája az Esti Kurir weekendháza volt, amely ma legszebb nyaraló a szentendrei Dunapartnak.

— Békét hirdet Japán miniszterelnöke. Londonból jelentik: Saito japán miniszterelnök érdekes nyilatkozatot adott a külföldi sajtó munkatársainak:

— Az ellentétes nyilatkozatok ellenére sem hiszem, hogy 1934-ben világkonfliktusra kerülne sor — mondta a japán miniszterelnök. — A magam részéről mindent megteszek, hogy a külföldi államokkal való együttműködést elősegítem és hogy a vitás kérdéseket békés úton oldjuk meg. Bár Oroszország politikai szervezete különbözik Japánétól, mi mindent elkövetünk, hogy békében éljünk a Szovjettel.

— Két előkelő budapesti bank kilépett a TEBE-ből. Budapestről jelentik: Budapest pénzügyi köreiben nagy szenzációt keltett az a hír, hogy két előkelő pénzintézet a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar-Olasz Bank kilépett a TEBE kötelékéből. A kilépés oka nem került nyilvánosságra, beavatott körökben azonban úgy tudják, hogy belső adminisztrációs differenciák készítették a két bankot a TEBE-ből való kilépésre. Más verziók szerint a vezető pénzügyezetek újabb szellemet és kisebb méretű adminisztrációt követelnek, mert egyes intézeteket túlságosan terhelik a TEBE-költségek. Így például a Kereskedelmi Bank állítólag kétszáz ezer pengővel járul hozzá egy évben a TEBE anyagi igényeinek fedezéséhez, amit a jövőben nem kíván viselni. Hír szerint egy harmadik pénzintézet is kiválik a közeljövőben a TEBE-ből.

— Szilveszteri és újévi misék az aradi Minorita-templomban. Az aradi Minoriták templomában a szokásos ünnepi külsőségek között tartották meg a Szilveszteri és Újévi. Szilveszter napján, vasárnap reggel 7 órakor csendes mise volt, utána Szabó Dániel hittanár mondott prédikációt. Este hat órakor Szöcs Didák főgimnáziumi hittanár szentbeszédet mondott, utána pedig hálaadó istentisztelet következett, az elmúlt esztendőért szóló szokásos "Te Deum", amelyet dr. Lakatos Ottó plébános végzett fényes papi asszisztenciával. Hétfőn, újév napján reggel 7 órakor csendes mise volt a Minoriták templomában, utána dr. Wild Endre kulturházi igazgató mondott szentbeszédet. Dél előtt 10 órakor ünnepi nagymise volt, este 6 órakor pedig Novák R. Mihály hittanár tartott prédikációt, majd könyörgések következtek az újesztendő áldásaiért. A Mosóczy-telepen Iványi Kázmér hittanár, Ségában pedig Mahig Berard hittanár látták el az ünnepi szolgálatot. A Minoriták templomában pénteken, 5-én a keresztség szokásos megszentelése folyik le, míg szombaton, 6-án Vízkereszt ünnepén a következő sorrendet tartják: reggel a 7 órai mise után Harsányi F. Vince mond szentbeszédet, délelőtt 10 órakor ünnepi mise lesz, este 6 órakor pedig Szabó Gábor plébániai irodavezető prédikál. A Mosóczy-telepen Iványi, Ségában Mahig tartanak ünnepi miséket. Vízkereszt napjától számított nyolc nap alatt a házszentelések folynak le Aradon. A katolikus hívek közül nagyon sokan jelentették be már igényüket a házszentelésre.

Tengeri szörnyet fogtak

Valenciából jelentik: Valencia kikötői lakossága sem akar hátramaradni a „tengeri szörny” konjunktúrájában. Már napok óta hangoztatták igen sokan, hogy a skóciai Loch Ness tengeri szörnyéhez hasonló halóriást láttak. Újév napján sikerült a valenciai tengeri szörnyet elfogni. Az állítólagos tengeri szörny egy négy méter hosszú, bálnához hasonló halóriás, amelyet be szállítottak a madridi oceanológiai intézetbe, hogy az állatot tüzetesen megvizsgálják és megállapítsák, milyen halfajtához tartozik.

— Kéjgyilkosság történt Újév napján Clujon. Kolozsvárról jelentik: Tegnap éjszaka borzalmas bünténnyel köszöntött be az újesztendő első napja. A Krizbai-ucca 64. szám alatt tizenégy kézzel rüssal meggyilkolták Lakatos Flora 23 esztendő rendőrileg nyilvántartott leányt. A szerencsétlen nő még élt, amikor reggel megtalálták. Beszállították a sebészeti klinikára, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni: meghalt a szenvedett sérülések következtében. A rendőri nyomozás a következőket állapította meg: A Széna-térbe torkolló uccában két hónapja lakott a szerencsétlen leány, aki vendégeit a közelben lévő korcsma vendégei között találta meg. Lakatos Flora tegnap este is megjelent a vendéglóban és csakhamar ismeretiséget kötött egy szőke haju, jelentéktelen külsejű fiatalemberrel, akivel együtt 11 óra felé eltávozt. A rendőrség azon a véleményen van, — és erre minden oka meg van — hogy a látszat ellenére is, nem rablógyilkosság, hanem kéjgyilkosság történt. A nyomozás hatalmas apparátussal folyik.

— A Budai „11” győzelme Lentiniben Lentiniből jelentik: A Budai „11” vándorcsapata kedden Lentini csapatával mérte össze erejét. A pesti együttes 5:1 (2:0) arányban győzött. A gólokat a következők lőtték: Röck (2), Pomázi (2), Szeder (1).

— Belgrádban megszöktették egy svájci nevelőintézet szép növendékét. Belgrádból jelentik: Romantikus szerelmi szöktetés történt a jugoszláv fővárosban. A rendőrség érélyes nyomozást indított, mert bejelentették, hogy egy Hadziska nevű dúsgazdag bolgár rózsakereskedő gyönyörű szép 17 éves leánya, Vaska nyomtalanul eltűnt. A leányt édesapja egy lausannei előkelő nevelőintézetbe akarta vinni, utközben azonban három napra meg szállottak Belgrádban. Mint utólag kiderült, a leány, akire édesapja árgus szemekkel vigyázott, a jugoszláv fővárosban hogy, hogy nem, megismerkedett egy Radoicsics Jován nevű 19 éves fiúval. A fiatalok egymásba szerettek és elhatározták, hogy megszökték. Egy zimonyi szállodában találták meg őket. A leány könyörgött édesapjának, hogy adja hozzá szerelméhez, a rózsakereskedő azonban hajthatatlan maradt és az első vonattal tovább vitte a zokogó Vaskát — Lausanneba.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestben a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Carlton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

— Tiltott műtét következtében meghalt egy aradi leány. Vasárnap este súlyos állapotban szállították az aradi Szülészeti-klinikára Ciapula Rózsi, Str. Rea Sylvia 35. szám alatti 19 éves leányt. Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen fiatal leány menthetetlen Avatatlan kezek tiltott műtétet hajtottak végre rajta, minek következtében vérmérgezés lépett fel és Ciapula Rózsi hosszos szenvedés után, a gondos ápolás ellenére, elhunyt. A halálesetet jelentették az aradi rendőrségnek. A bevezetett nyomozás csakhamar megállapította, hogy özvegy Paum. Illésné 72 éves asszony követte el a tiltott műtétet, akit a leány keresett fel. Ő volt az, aki kihívta a mentőket és a leányt beszállíttatta a klinikára. Ma délelőtt őrizetbe vették az asszonyt és rövid kihallgatás után átkísérték az ügyészségre, ahol kiderült, hogy hasonló eset miatt már folyik ellene eljárás. Innen átkísérték Seracu vizsgálóbíróhoz, aki kihallgatva az idős asszonyt és letartóztatásba helyezte.

Rádió és rádióbatéria

legolcsóbban viszonteladóknak

Hirschmann & A

ARAD, Strada Gh. Lazar 17.

4918

— Árviz Kaliforniában. Los-Angelesből jelentik: Észak- és Délkaliforniában hatalmas árvíz pusztít. Eddig 50 emberéletet követelt az árvíz áldozatul, a sebesültek száma meghaladja a százat. Crescenta városában 30 ember eltűnt. Egyes községeket teljesen elzárt az ár a külvilágtól. Pasadena, Compton, Senadé és Venicen az árvíz különösen nagy károkat okozott és a lakosság körében hatalmas pánik tört ki.

— Szenzációk pattantak ki a finn kémszervezet ügyében. Helsinkiből jelentik: A karácsonyi ünnepek előtt leleplezett kémszervezetről kiderült, hogy a Lappo Bar városban levő finn állami fegyvergyár összes rajzait és titkos iratait hatalmukba kerítették. Megszerezték ezenkívül a gyár legféltettebb titkát is, egy új német fegyvertálmány rajzát is, amelyről csak a bavatottak tudták és amelyet csodafegyvernek neveztek. A finn jobb oldali lappo szervezetek nagy izgalommal fogadták a kémszervezet leleplezéséről szóló híreket és már azzal a tervvel is foglalkoztak, hogy a letartóztatott kémeket meglincselik. A rendőrség a terv végrehajtását idejekorán megakadályozta. A finn hatóságok kiderítették azt is, hogy a kémek a finn hadsereg legkiválóbb műszaki tisztjeit meg akarták mérgezni. A Lappo-mozgalom vezére, Kosola kijelentette, hogy a lappok körében nagy az izgalom és a közeli napokban felvonulnak Vasa városában azzal a szándékkal, hogy az ottani fogházban levő Antilla nevű kémnőt meglincseljék.

— U. Éghy Ghyssa értesíti növendékeit, hogy tanítását január 2-ikán megkezdette.

— A Fischer aradi üvegnagykereskedő-cég a karácsonyi vásár alkalmából nagyszabású sorsolási akciót is szervezett, amelynek során 250 értékes nyereményt sorsoltak ki a vásárló közönség között. Itt közöljük a főbb nyeremények nyertesinek névsorát: I. díj Mózes István kereskedő, Siria. II. díj Laugier Henryné. III. díj Zamfirescu inspektorné. IV. díj Keszenbaum F.-né. V. díj Halász Ferenc, VI. díj Visky Margit. VII. díj öv. Wohlgert Alajosné. VIII. díj Kovács tanár.

— Tolja balfület előre! „Vegye le kalapiját, tolja balfület előre, öltse ki a nyelvét és akkor maga is udvarias ember lesz Tibetben, ahol ez a legudvariasabb köszöneti mód...” Ezeket írja többek között egy Indiában élő magyar ember a „Tolnai Világlapja”-nak. A népszerű képeslap a világ minden részéről kapja az érdekességeket és a szebbnél-szebb képeket.

— A világ legdrágább szoknyája. Az előkelő albán asszonyok viselik a világ legdrágább szoknyáit, mert egyetlen szoknya elkészítésében harminckét méter finom kelmét használnak fel. Ezzel szemben a legpompásabb párisi toalettek is nagyon olcsón csinálhatják meg, a „Párisi Divat” olvasói, mert a népszerű divatlap minden számában a legszebb párisi toalettek rajzait közli, sőt a szabásmintákat is megrendelhetik a kiadóhivatalnál: Budapest, VII., Dohány-ucca 12.

— Az „Új Idők” mai száma kezdte meg Zilahy Lajos regénye: „A családi kör” közlését. Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapja most lép negyvenedik évfolyamába. A jubiláris évfolyam első száma különösen gazdag tartalommal jelent meg. Kosztolányi Dezső, Harsányi Zolt, S. Bokor Malvin, Hámos György, Babay József és Nadányi Zoltán írásai teszik változatossá a lapot, ugyszintén a kézimunka- és divatmelléklet és Zsigray Julianna új regényének folytatása, amelynek címe: „Utolsó farsang”. Időszerű és művészi képek egész sora, ötletes fejleked, s a népszerű rovatok sem maradtak ki az „Új Idők”-ből, amelynek kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrássy-ut 16., bárkinék küld díjtalan mutatványszámat. Előfizetési díj negyed évre 260 lej.

A VILÁG TRÓNJA

A LEGBOLDOGABB ORSZÁG...

A Vatikán-állam falain belül gondok nélkül élnek egy boldog ország szerencsés lakói. — Olyan ez a világ, mintha a mesék országából szállott volna a Földre: itt az adót és a végrehajtót még hírből sem ismerik, itt nincsen vámhivatal és itt nem nyomtattak még váltóblankettákat

(COPYRIGHT by JOB PAAL. Minden jog fenntartva. Utánnomlás még kivonatoltan is tilos.)

Nem fér kétség hozzá, hogy a pápa birodalmának állampolgárai legboldogabb lakói a földnek.

Ennek az országnak egész költségvetését a maga jövedelméből fedezi a katolikus egyház feje és a CITTA DEL VATICANO polgárai egyetlen centessimával sem járulnak hozzá az állami adminisztráció költségeihez.

Senkisem fizet adót a Vatikán-államban

Itt nincsen adóhivatal és a pápa birodalmában az adónak sem közvetett, sem közvetlen formáját sem nem ismerik, sem nem fizetik. Külföldi kereskedők és gyárosok, akik portékát szállítanak a Vatikán falai közé, sem számla-, sem nyugtábleveget nem ragasztanak a számlákra. Ilyen bélyegeket nem is nyomtatnak a Vatikánban.

A Vatikán-államban nincsen végrehajtó, itt foglalni, végrehajtani, vagy árverezni nem lehet...

Itt nem nyomtatnak váltóblankettákat és a Vatikánban se nem irnak alá, se nem ovatolnak váltót...

Minderre azonban szükség sincs, mert elképzelhetetlen, hogy a vatikáni állampolgárnak adósága legyen, avagy szorult anyagi viszonyok közé jusson.

Vajon nem-e mesék világába való ez az állapot?

A gazdasági krízis hullámai vadul csapkodnak szerte a földön mindenfelé, nyomasztó gondok kergetik el az álmodó embereket szeméről, gépek állnak meg gyárakban, amelyek tegnap még munkát és kenyeret jelentettek emberek ezreinek, üzletek redőnyeit huzzák le, hogy ne engedjék fel újra és akkor évszázados falak árnyékában mosolyogva él egy ország, ahol a gondot még hírből sem ismerik.

Itt nincsen vám, az élet sokkal olcsóbb, mint Rómában

A Vatikán-állam zárt területe az ideális értelemben vett vámmentes zóna. Vám és fogyasztási adó nélkül jön be ide minden: liszt és bor, Egyiptom dohánya és Anglia szöve, a cukor és a selyem Lyon gyáraiból, leheletvékony japán porcellánok és tubusokba rakott készítményei német

gyáraknak. A vatikáni autók adómentes benzinnel szaladnak.

Az élet ezért itt sokkal, de sokkal olcsóbb, mint pár lépéssel odébb Rómában.

Amott: szűk uccák trattoriáiban egy szerény ebéd öt, vagy hat lirába kerül, itt: a svájci gárda káptalanában havi tizenöt, vagy husz liráért kapnak reggelit és ebédet a gárda katonái. És ez az ebéd bőséges, jó és izletes.

De ki lehet állampolgára az álmok országának?

A lateráni szerződés szerint az, aki a Vatikán-állam szolgálatában áll és munkabeosztása olyan, hogy állandóan a Vatikánhoz köti.

Még csak ezer lakosa sincsen a világ legkisebb országának

Minden hónapban statisztika készül a vatikáni állampolgárokról.

A legutolsó hónapban ez volt a statisztikája: Tizenkilenc gyermek született. Tíz fiú és kilenc leány.

Velük együtt összesen 991 lakója volt a pápa országának.

Ezek között 745 volt vatikáni állampolgár, 246 idegen.

A Vatikán 991 lakója közül 614 a férfi és 377 a nő.

Az idegen állampolgárok túlnyomó része nő: a gobelintjavitó apácák ezek.

Anyanyelvére nézve a Vatikán lakói közül legtöbb az olasz, a számuk 837. A többiek: 120 svájci — a gárda tagjai, ők szolgálatuk idejére automatikusan vatikáni állampolgárok lesznek — 3 spanyol, 10 francia, 9 német, 1 osztrák, 2 holland, 1 norvég, 1 amerikai, 1 csehszlovák, 2 lengyel, 1 litván és 3 belga. Az idegenek vagy vatikáni állampolgárok hozzátartozói, vagy az üzemeiknél, építkezéseiknél alkalmazott mérnökök.

A Vatikánon kívül élő alkalmazottak, a Rómában székelő kongregációk személyzete ha nem is állampolgárai a Vatikánnak, de élvezik az állampolgárok kiváltságait.

Kötelező katonai szolgálat nincs a Vatikánban, de azért minden katonaköteles vatikáni állampolgár besoroztatja magát az olasz hadseregbe.

Az Olaszországgal kötött egyezmény szerint ugyanis az a vatikáni állampolgár, akinek élete huszonhatodik esztendőjében nincsen alkalmazása a Vatikánban, automatikusan elveszíti állampolgárságát, olasz lesz, tartozik, mint ilyen, Itáliában sorozásra jelentkezni és csak katonai kötelezettségének teljesítése után nyeri vissza a vatikáni állampolgárságot. Gyakorlatilag eddig ennek a megállapodásnak a teljesítésére nem került a sor, mert a vatikáni állampolgárok fiai eddig már husz éves korukban kérték állampolgárságuk felfüggesztését és besoroztatták magukat az olasz hadseregbe.

Egy ország, ahol minden politizálás szünetel

Van azután még valami, amiben ez az ország különbözik a világ többi országától. Itt nincsen politika, itt minden politizálás szünetel. A vatikáni állampolgárok gomblyukában nem lehet különböző politikai pártok jelvényeit látni. Még a fascio emblémáit sem. Vatikáni állampolgár semmiféle politikai szervezet, vagy párt tagja nem lehet.

Egyesgyedül csak egyházi célú katolikus egyesületekbe léphet be tagul.

Vidit és szépit

Germanidree

Buder és Crém

A politika nem is érdekli a vatikáni állampolgárt.

Ennek az országnak abszolút uralkodója a pápa.

Minden tényezőt hivatalába ő nevez ki.

Választások itt nincsenek.

Korteskodni nem lehet, a választások izgalmai nem korbácsolják fel az emberek idegeit és nyugalmát.

A Vatikán állampolgárai el sem olvassák az újságokban azokat a hasábkákat, amelyeken politikáról esik szó.

Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja — szerkesztősége és nyomdája, dübörgő rotációs gépeivel ott van a Via del Pellegrino végén — szintén nem politizál.

A Vatikán állampolgárainak talán a felével beszéltem.

Mindegyiktől megkérdeztem: boldog-e?

Csendesen mosolygó arccal adta meg mind-egyik a feleletet.

Kivétel nélkül mindegyik megelégedett a sorával.

Itt nincsen elégedetlen ember.

És olyan ember sem él itt, aki többet kívánna a sorstól annál, mint amennyi neki megadott.

Ezért irtam a cikkem elejére azt, hogy az a kis darab föld, amelyet három oldalról évszázados falak ölelnek körül és amelynek bejáratánál hatalmas tömbből kifaragva ott áll az egyiptomi fáraók obeliszkje: legboldogabb országa a világnak...

Az egyetlen boldog ország...

Szilveszteri mulatságok Lippa-Radnán

Lippa és Radna társadalmában a régi jó idők szokásaihoz híven, méltó keretek között bucsúztatta el az ő-esztendő: és ünnepelte meg az Újév beköszöntését.

A Lippai Kereskedők Köre a „Central” szálló összes termeiben rendezte meg szilveszteri mulatságát és azon az egyet vezetőse és pártfogói teljes számban megjelentek. Itt is a legjobb hangulat uralkodott és a jelen voltak csak a késő hajnali órákban távoztak.

A Lippai Munkás Sportegylet a Staudt-féle vendéglőben rendezte meg szilveszteri mulatságát és a termetek zsúfolásig megtöltötték az egy működő és pártolótagjai és azok hozzátartozói. Itt disznótoros vacsora volt, amely után szerencse-malacot sorsoltak ki. Az egyet vezetőse minden tekintetben gondoskodott a megjelenő kényelméről és az estén a legjobb hangulat uralkodott. Mindhárom helyen tánc volt.

A radnai Ifjúsági Egylet Radnán, a Szálka-féle vendéglőben rendezett szilveszteri mulatságát és ennek kapcsán az egyet kitűnő működő gárdája színre hozta a „Legkisebbik Horvát lány” című táncos-operettet, amelyben kimagaslakítást nyújtottak: Miklósi Ferencné, Tóth Irén, Dehelean Boris, Mihelyi Ducika, id. Szmay Vilmos, Kampfer János, Dehelean József, Iszspász József. Méltó módon és sok igyekezéssel illeszkedtek az együttesbe: Matyi Nándor, Lajos, Schulek Vendel, Margetics Pál, Szalai István, Veres Bözsike, Tauber Margit, Barkóczi Piri, Rácz Irén, Szögi Ferenc, Német József, Lendek István. Az egyet vezetőse: Chencsik István elnök, Miklósi Ferenc alelnök és Tichy József rendező dícséretes munkát végeztek és a közönség kitűnő hangulatban töltötte az estét. A műsor keretében Sarbovan I. egy kitűnő adott monológiával aratott sikert.

Vigye bizalommal

iratait, fordítás végett, bármely nyelvből a

Mitra I. Sándor

fordító irodájába

Arad, Bdul, Regole Ferdinand 5., az udvarban balra (Csanádi Bank-palota)

SPORT KÖZLÖNY

A Crisana és a NAC győzelemmel folytatták turájukat

A Crisana két meccsen 13 gólt rugott — Hengerelt a NAC is

Nagyvárad két reprezentatív csapata, a NAC és a Crisana, mint ismeretes, a külföldet járják. A NAC — a két együttes közül feltétlenül a nevesebb — a tavalyi szenzációs vándorútján győzelmet-győzelemre halmozott és ennek gyümölcse egy jól jól kiépített, hosszú tura. A NAC Franciaországban ezidén is szép győzelmeket aratott, de Strasbourgban az ismert körülmények szerencsétlen összejátszása folytán kihagyott a turaegyüttes. Most ismét győzelem, pompás diadal hírért hozta a táviró: a váradi zöld-fehérek 7:4 arányban valósgal hengereltek.

A Crisana is számottevő sikereket könyvelhet el. Ujjában két meccset játszott és mind a kettőt megnyerte. A két mérkőzésen összesen 13 gólt rugott és ezzel szemben mindössze csak kettőt kapott. Beszámolunk a következő:

CRISANA. A váradi együttes első meccsét Cherbourgban, az UST Cherbourg csapatával játszotta és a Crisana pompás játék után *Barátki* (2), *Valcov* (2), *Bonatiu* és *Csomag*

gólyaival 6:2 arányban könnyen győzött. Másnap ugyancsak Cherbourgban játszottak, ahol ezalkalommal a Stella csapatával vették fel a küzdelmet. A Crisana az előző napi meccsel a lábában is könnyű diadalt aratott, 7:0-ra verte ellenfelét. A váradi csapat turamenedzsere azt jelenti, hogy *Valcov* (4), *Barátki*, *Muresan* és *Cionca* révén érték el ezt a hatalmas eredményt. Meg kívánjuk jegyezni azonban azt is, hogy a komoly és alapos hírszolgálatlalt rendelkező, Budapesten megjelenő „Nemzeti Sport” arról számol be, hogy vasárnap a Crisana az Olympique (Alsó-Normandai) csapatával játszott és 6:2-re győzött, míg másnap, hétfőn az FC Cherbourg csapatától 7:0 arányú katasztrófális vereséget szenvedett.

NAC. A NAC 2:3-as félidő eredménye után döntötte a maga javára a meccset. A váradiak ellenfele az Ochelle város hasonnevű csapata, az FC Ochellios volt. A vendéglátókat a NAC a II. félidőben jól gördülő támadásainak eredményeképpen 7:4 arányban verte. A gólokon *Bodola* (3), *Rónay* (2), *Kocsis* és *Remmer* osztottak.

Az Újpest számottevő ellenfelet győzött le, a Ferencváros és a Hungária megsemmisítő vereséget szenvedtek

A magyar csapatok a karácsonyi ünnepek alkalmával kitünően szerepeltek, de a szilveszteri mérkőzések sok esetben kudarcba fulladtak. A legszerencsétlenebb eredményt a Ferencváros érte el, 6:1 arányban megsemmisítő vereséget szenvedett a tavalyi még II. osztályú, most az I. profiligában nem nagy szerepet játszó bécsi Donau-tól. Beszámolunk:

Újpest. Az Újpest csapata iskolajátékkal 13:0 arányú győzelmet ért el Algirban, az ottani Racing Universitaire csapata ellen. Az újpestiek félidőben már 5:0-ra vezettek. A góllövésben főleg Kocsis és P. Szabó jeleskedtek. — Másnap az Újpest számottevő ellenfelet terített kétvállra, ellenfele a bécsi Austria volt. Az újpestiek végeredményben 2:1 (1:1) arányban győztek. A lila-fehérek két gólját Jakube lőtte, míg az osztrákok gólszerzője Sindelár volt.

Kispest. A kispesti piros-feketék eddigi diadalutját megszakította az első vereség. A Kispest Nantaisben, a Stade UC Nantaise csapatát 4:0-ra verte, másnap Brestoisben az AS Brestoise csapatától 3:1 arányú, érzékeny vereséget szenvedett, de utolsó meccsén, Pontyvíben, a hasonló nevű csapat ellen 8:0 arányú, hatalmas győzelmet aratott.

Bocskai. A debreceniek nagyszerű győzelemmel mutatkoztak be Afrikának. Oranban, a helyi válogatott ellen meccseltek és simán, 4:0 arányban intézték el az első ellenfelüket.

Nemzeti. A Nemzeti gyengébb képességű ellenfelet kapott a boulognei US Boulogne csapatában, de így is csak 5:4 (3:3) arányban sikerült győznie. A Nemzetinek nagyon meg kellett dolgoznia ezért a győzelemért. A Nemzeti vasárnap vereséget szenvedett a Ferencvárostól, de erről bővebben a Ferencváros turaeredményei között írunk.

Budai „11”. A Budai „11” csapata vasárnap Cataniában döntetlent ért el, másnap Siracusában, az AS Siracusa csapata ellen ismét csak 1:1 volt az eredmény.

Ferencváros. A Ferencváros katasztrófális veresége a turaeredmények legsiralmasabbja. A Ferencváros a gyenge képességű és alunk, de általában külföldön alig ismert bécsi Donau ellen vette fel a meccset. A 15 ezer néző előtt lejátszott meccset a Ferencváros 6:1 (3:0) arányban elvesztette. A pestiek egyetlen vigaszgólját Sárosi lőtte. — Másnap a Nemzetit kapta a magyar bajnok ellenfele és kétezer néző unatkozta végig az hibitions találkozást. Takács négy gólya mellett lőtte az ötödiket.

Hungária. A Hungária szép turaeredményei a csapatról alkotott jó véleményt de-

rekban törte ketté ez a gyászos eredmény. A Hungária 5:1 (5:1) arányú, súlyos vereséget szenvedett München válogatottjától. — A vezetést a Hungária szerezte meg Turay révén, de a pestiek percek alatt négy gólt vesztek.

Egyéb külföldi eredmények. Valencia: A prágai Slavia 0:0-ra játszott a spanyol ellenfelével. — Bordeaux: A cseh SK Kladno egy vegyes csapatot 8:2-re győzött le. — Amsterdam: A turázó BSK az Ajax ellen respektábilis eredményt ért el, győzött 5:3-ra. — Barcelona: A Slavia másodnap ellenfele az FC Barcelona volt, a csehek 3:2-re győztek. — Zürich: A BKE jégheki csapata 1:1 arányú döntetlen eredménnyel játszott a Züricher Schlittschuh Club csapatával.

O Az Unirea közgyűlése. Az Unirea Sportklub január 7-ikén, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését a klubhelyiségben.

O Közepesek az orosz atlétikai rekordok. A legjobb szovjetatléták 1933-ban a következő eredményeket érték el: 100 méter: Kormienko 10.7 mp. 200 méter: Kormienko 22 mp. 400 méter: Podgatzky 50.2 mp. 800 méter: Baranov 1 perc 58.9 mp. 1500 méter: Desinov 4 perc 07 mp. 5000 méter: Maljev 15 perc 23.6 mp. 110 méteres gát: Owsjanikow 16.4 mp. 400 méteres gátfutás: Polikarov 59.6 mp.

O Ez is rekord! 1168 egyesület tagja a svéd sportszövetségnek. 132.890 tagja van ezeknek az egyesületeknek.

Osztrák csapatok turaeredményei

Vasárnap: Quimper: Libertas—Quimperois 5:2 (3:0). — Lissabon: Vienne Belenenses 3:0 (1:0). — Casablanca: Adm. Stade Marocaine 9:0 (5:0). — Schaffha: Floridsdorf—Sparta Sch. 5:1 (3:0). — A. Austria—AS Algir 5:0 állásnál a M. félidő percében felhőszakadás miatt félbeszakítva. Oran: Hakoah—Olympique 8:1 (3:0). Athén: Olimpiakos—Wiener Sport Club (2:0). — Hétfő: Brest: Libertas—AS B. toise 6:1 (3:1). — Aarau: Floridsdorf—Aa: 1:1 (1:1).

O Hatvanezer nézőt befogadó stadiont tartják meg a futball világbajnokság döntőjéért. Rómából jelentik: A futballvilágbajnokság előkészületei Vaccara tábornok, az előkészítő bizottság elnökének vezetésével, hatalmas arányban folynak. A bizottság legutóbbi elhatározta, hogy a döntőmérkőzést a Róma melletti Partito Nazionale Fascista stadionban rendezik meg. E stadion a modern technika minden kényelmével fel van szerelve és hatvan ezer ember befogadására alkalmas.

Felhívás

az aradi háztulajdonosokhoz

Az újév a háztulajdonosok számára is új küzdelmeket hoz, az országnak új kormányja és a városnak új vezetősége van. Előlről kell tehát kezdeni a háztulajdonos-sérelmek orvoslása érdekében indított mozgalmat. A házak ma alig jövedelmeznek, sok lakás üresen áll, az adók, a vízdíjak, kéményseprési díjak, a villanydíjak, a biztosítási díjak azonban annak ellenére változatlanul magasak maradtak. A háztulajdonosoknak akciót kell indítani azon adókiutak módosítása érdekében, amelyeknél nem vették figyelembe a házbér-szerződéseket. A háztulajdonosok azonban csak úgy érhetnek el eredményt, ha szervezkednek és mindannyian nagy és erős szövetségbe tömörülnek.

Az aradi háztulajdonosok szövetsége felkéri az összes háztulajdonosokat, hogy saját érdekében lépjenek be a szövetségbe. A tagokat pedig arra kéri, hogy ismertessék a többi háztulajdonosok előtt a szövetség céljait. A tagdíjak oly alacsonyak, hogy azok bőven megtérülnek a szövetség részéről nyújtott kedvezmények által. A szövetség irodája díjtalan felvilágosításokkal szolgál, elkészíti a rendőrségi bejelentéseket, a házbér-illetékek fizetéséhez szükséges bejelentéseket, kiszámítja az adókat, díjakat, eljár a tagok érdekében a hatóságoknál, bizalmas információkat ad a nem kívánatos lakókról és elősegíti az üres lakások bérbeadását.

Egyesülésben rejlik az erő, minden háztulajdonos lépjen be tehát az aradi háztulajdonosok szövetségébe.

Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége,
Strada Eminescu 28.

A napokban jelenik meg könyvalakban G. MUMM szenzációs kémregénye

„A kabuli titok”

Marosl Rudolf fordítása és kiadása

Németországban egy millió példányban fogyott el a regény eredetije!

Az Aradi Közlöny előfizetői 15 lejért kapják meg a könyvet.

Bolti ára 60.— lej.

Előjegyzések az Aradi Közlöny kladóhivatalaiban.

A karácsonyi keresztretj- vény helyes megfejtése

VISZINTES SOROK: 1. Boldog Karácsonyi ünnepet kívánunk olvasóink táborának. 25. Tunya. 26. Csutka. 27. Sziena. 28. Ülnék. 29. A. Duero. 33. Okol. 35. In. 36. Uracs. 37. Ik. Dura. 40. Pápa. 42. Op. 45. An. 46. Éter. 47. Erdő. 49. Ora. 50. Cudar. 51. Sztár. 54. Sakál. 56. Del. 57. Dé. 59. Assir. 60. Glem. 62. Vilma. 64. 65. Szavazó. 68. Tavi. 69. 70. Isar. 71. Erolka. 74. A. E. 75. Irányit. 77. Jhova. 80. Sánta. 82. Is. 83. Onu. 85. Igy. 87. 89. Salp. 90. Pló. 91. Beta. 93. Yü. 94. Lear. 96. 99. Le. 100. Muri. 101. Akó. 102. Betlehemjárás. 104. Kézi. 106. Eht. 108. Goal. 108/a. Egér. 109. 111. Bánt. 113. Ego. 114. Alár. 116. Eseng. 119. Ezért. 122. Se. 123. Érintés. 125. Amika. 127. Szaglász. 130. Sinpad. 132. Topa. 133. Rég. 134. Réve. 137. Gégelob. 138. Ei. 138. Sékel. 140. Aranyér. 143. des. 145. Mi. 146. Gém. 148. Kisok. 150. Stern. 151. 152. Per. 154. Éter. 156. Hont. 157. Ia. 159. 160. Ül. 161. Ojtó. 163. Aida. 164. Sa. 165. Erl. 167. Ekrü. 169. Arab. 171. Nevel. 173. E. N. 174. 175. Iliana. 176. Engros. 178. Lázás.

ÜGGÖLEGES SOROK: 1. Boldogság, békeesség és szeretet e földön élő emberiségnek. 2. L. T. 3. Duda. Onu. 5. Gyep. 6. Karácsonyi ajándékokat. 7. R. C. 8. Ásó. 9. Cukor. 10. Stop. 11. O. K. L. 12. Na. 13. 14. Üzi. 15. Nina. 16. Negus. 17. Ena. 18. P. A. 19. 20. Irrelmetlenséggel tell. 20. Klár. 21. I. N. C. 22. Vese. 23. Al. 30. Aur. 322. Opus. 34. Betlehemesek éneke. 37. Ige. 39. Rada. 41. Aditio. 43. Szelel. 44. 46. Ékirás. 48. Rozl. 51. Arat. 52. S. Z. 53. Re. 58. Ávas. 58. Évi. 59. Az ágy. 60. Sic. 61. Mia. 63. 64. Ito. 66. Zene. 67. Arl. 72. O. L. O. 73. Ki ir. 76. Y. N. I. 78. Sérelem. 79. Védjegye. 81. N. A. L. 84. 86. Beton. 88. Morék. 90. Dudás. 92. Áki. 94. 95. Ala. 97. Rág. 98. Tár. 100. Mob. 105. Egei. 106. Ellás. 107. Tit. 109. Ez a. 110. Örlés. 112. Nero. 114. Arb. 115. Rétest. 117. Sirató. 118. Nagyra. 119. 120. Tár. 123. Édi. 124. Solo. 125. A. A. A. 126. Orr. 127. Svéd. 128. Sem. 131. Neme. 136. Lipi. 139. Kina. 141. R. S. 142. En. 144. Dejn. 147. Éta. 149. Kikel. 151. Alarm. 153. Ede. 155. Rege. 156. Hite. 158. 160. Úrge. 162. Óvás. 163. Alag. 166. Rot. 167. 168. Ünő. 169. A nő. 170. Bob. 172. Ezé. 174. Ár. 175. If. 175/a. A. N. 176. El. 177. Se. 179. S. N.

Nyertesek

Karácsonyi keresztretjvényünk nyertesei:

1. NYÁRY ANIKÓ: egy doboz csokoládó Wild Bonboneriától, Minorita-palota.
2. FINKELSTEIN IRÉNE: egy üveg kölnivíz Hanzu és Rotariu drogériából, Bohus-palota.
3. ROMVÁRY ÁRPÁD: egy nyakkendő vagy egy pár harisnya, Apponyi Testvérek divatruházából, a Városházával szemben.
4. KISS LAJOSNÉ: 6 drb. levelezőlap, a nyertes lakásán felvéve, Sándor Jenő fényképzési szalonjából, a Lutheránus-templommal szemben.
5. VERBOS ÁRPÁD: egy aragonit hamutartó, Fischer Mór üveg- és porcellánáruházaiból.
6. BAUMANN ELLA: három doboz „Elly” puder, Janka Jenő gyógyszerárúházaiból, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 27.
7. HÉZSÓ MACA: egy pár női selyemharisnya, Borgyó Árpád divatruházából, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca).
8. IMRE DÁNIEL: egy zseblámpa Dura-lemmel, Varga Testvérek Str. Alexandri (Salacz-u.) 1. rádió és villamosági cikkek szaküzletéből.
9. ADLER STELLA: egy speciális női hajvágás, Jäger Tivadar fodrászszalonjából, Bul. Regele Ferdinand 29.
10. GARAY JÓZSEF: egy rádióakkumulátor töltés, „Technika” autójavító műhely, Str. Episcopul D. Radu 19.
11. Dr. EMBEY GLULÁNÉ: egy pár női keztyű, Bársony Andor-cégtől, Piata Avram Iancu.
12. Dr. RÓNA JENŐNÉ: egy darab finom szobamérő, Kun István optikai és fényképezési szaküzletéből, Arad, Bul. Regina Maria 18.
13. ENGEL LILLY: egyhavi kölcsönkönyvtár Löbl hírlapirodából, Str. Romanului.
14. JAKUBOVITS JÓZSEFNÉ: egy darab díszzsebkendő, Goldstein Lajos divatruházából, Str. Bratianu 2.
15. ZORÁN ANTAL: 50 drb. névjegy Lovrov-nyomdából, Csanádi Takarékpénztár-épület.
16. ÁBRAHÁM LÁSZLÓ: 50 drv. névjegy Lovrov-nyomdából, Csanádi Takarékpénztár-épület.
17. gyarmathy NAGY IMRÉNÉ: kozmetikai kezelés Illisiné szalonjában, Bul. Reg. Maria 15.
18. HIRSCHLER IMRE: egy tárgy aranyozása vagy ezüstözése galvanikus uton, „Technika” autójavító műhely, Str. Episcopul D. Radu 19.
19. ADOK VICA: az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen.
20. SZALAY MAGDA: egy könyv, az Aradi Közlöny ajándéka.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Jelentős új változások Arad és Aradmegye gyáriparában

**Aradra költözött vidéki gyárak — Lebontott fűrésztelep, bérbe-
adott nagy gőzmalom — Megszűnt a fémdoboz-kartell, megindult
a termelés — Százéves aranybánya — villanyvilágítás nélkül**

Vasárnap véget ért az 1933-ik esztendő, a melyről egy évvel ezelőtt azt jósolták, hogy gazdasági szempontból sokkal súlyosabb lesz, mint 1932. volt. Az év utolsóelőtti napján az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött a különböző közgazdasági forrásoknál aziránt, hogy *milyen fontosabb, de mostanig nyilvánosságra nem került események történtek az aradi, aradmegyei és hunyadmegyei piacokon 1933-ban?* Különösen a gyáripari életben előfordult események rendkívül fontosak, mert egy évvel ezelőtt vezette be a kormány a kontingens-rendszert, amely máris a minimálisra csökkentette az iparcikkek behozatalát és ezzel együtt fejlődött a belföldi gyáripar.

— Örömmel állapítom meg — mondotta teljesen beavatott informátorunk — *az aradi iparvállalatoknál emelkedett a termelés és a munkáslétszám. Habár ez utóbbi emelkedés nem nagymérvű, de most már az alkalmazottak száma csaknem teljesen stabil, már nincsenek nagy leépítések és az állások általában bizsabbakká váltak. Különösen a textiliparban számottevően emelkedett a termelés. Ebben a szakmában két új gyár kezdte meg működését, az egyik a Rácz Gyuláé, száz munkással, a másik pedig harminc munkással dolgozik. Az utóbbinál olasz tőke is van. A textilgyárak száma a Déváról mostanában Aradra került kisebb textilgyárral is szaporodott, amely Szenes volt dévai lakosé. Ujból megkezdte működését a Glesinger-Neumann-féle kendőgyár is, amely évekkal ezelőtt beszüntette a termelést. Három aradi textilgyár még mindig nem vette fel a két évvel ezelőtt beszüntetett munkát, de remélhetően ezek is újból dolgozni fognak, mi-helyt a gazdasági viszonyok megjavulnak.*

A szeszitalok készítése, különösen a likörgyártás, újból számottevően emelkedik. A Zwack-likörgyár Aradmegyéből beköltözött Aradra, egy másik régi hasonló gyár pedig valószínűleg rövid idő múlva szintén áttérsi székhelyét ide. Az idők jele, hogy az aradi két pezsgőgyárból egy sem maradt üzemben, a volt Andrányi-gyár teljesen megszűnt, ingatlanát parcellázták, a Palugyay-gyárnak sorsa pedig még mindig bizonytalan.

— A fűrészfűrészvállalatoknál ebben az évben még erősebb volt a stagnálás. Egy pécskai fűrészmalom és gyárat eladtak és az épületeket az új tulajdonosok lebontották, a gépeket pedig áruba bocsájtották. A Victoria aradi pénzintézet tulajdonában levő bokszei fűrészfűrészvállalatot a Grünstein Sámuel és Fiai nagyváradi és a Mahrer Testvérek aradi-cég bérelte ki. Az aradi kereskedő-cég parkettát gyártat a bokszei telepen. A Mundus-cég nemcsak hogy beszüntette borosjenői régi hajlított fabutorgyárát, hanem több gépet Karánsebesi üzemébe szállított és azokat most ott használja.

Külön érdekessége a fémiparnak — folytatta beavatott informátorunk — *hogy a romániai fémdoboz-kartell most megszűnt és ennek következményeképpen a Fatma aradi nagy fémdoboz-gyár, amely szintén a kartell-hez tartozott, újból megkezdte működését és a*

regi nívón fog működni. A vas- és a butoripar is szépen fejlődött.

— A malomiparban is történtek érdekesebb változások. A pécskai Gizella-malom, amely egyike a legnagyobb vállalatoknak, tudvalevően több hétig szünetelt, de most újból dolgozik. Ugyanis egy belföldi részvénytársaság kibérelte a malmot a régi tulajdonosoktól. Az ó-szentannai Rauchbauer-féle malmot eladták és most nem működik.

— Az építkezési anyagok előállítása csak kevésbé fejlődött. A Radnai-uton volt Pollacsek-féle téglagyárat eladták és a vevő teljes lebontásra ítélte az épületeket. A gurahonci régi nagy cementgyárat megvette a cement-kartell és üzemét beszüntette, mert így könnyebben bírja abnormálisan magas színvonalon tartani a belföldi árakat.

— A Brád környékén levő aranybányák egy részében még mindig nincs villanyvilágítás. A több mint száz év óta működő certsi állami aranybánya távillamosvezeték építésére kért engedélyt, hogy az állami, valamint a nagygyári bányákat villamos árammal láthassa el a brádi központ. Egyébként nagy ércfeldolgozó gépeket is most szerelnek fel ezekben a bányákban.

Végül a következőket mondta egyik informátorunk:

— *Egész Erdélyben csak kevés olyan turbina fog működni, mint a most Calánban készülő, hétszáz lóerős turbina, amelyet a Sztrifolyón állítanak fel és az a cakáni óriási vasgyár számára villamos áramot fog előállítani. Ebben a gyárban ez évben kezdte meg működését az egészségügyi felszereléseket termelő új osztály, amely részben kiszorítja a külföldi hasonló gyári termékeket.*

= **Emelkedik a francia frank.** Zürichből jelentik: Az ünnepek utáni gyenge tőzsdei forgalomra való tekintettel, csak az alábbi három deviza került jegyzésre: Francia frank 20.24. fontsterling 16.80. dollár 3.26.

= **72 millió lejjel csökkentek az állami bevételek 1933-ban.** A bucuresti-i Argus jelentése szerint az állami bevételek az 1933. évben némileg csökkentek, ami azt igazolja, hogy a Madgearu által bevezetett behajtási rendszer nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. 1932. április 1-től június 30-ig 4.4 milliárd lej folyt be, míg az 1933. év ugyanazon időszakában csak 4.2 és fél milliárd volt az inkasszó eredménye, a rendes állami költségvetés keretében. 1932. július 1-től szeptember 30-ig 4.7 milliárd lej, 1933. év ugyanilyen időszakában pedig 4.4 milliárd volt a bevétel. 1932. október hónapban 1.7 milliárd lej, 1933. októberben 1.6 milliárd lej, 1932. novemberben 1.8 milliárd lej, 1933. novemberében pedig 1.7 milliárd lej volt a bevétel. A legpontosabb statisztika szerint 1933-ban 72 millió lejjel csökkent az állami bevétel az előző évvel szemben. A rendkívüli költségvetés keretében 1933-ban 960 millió lej volt az inkasszó áprilistól — novemberig, míg az előző esztendőben 885 millió lej volt a bevétel ugyanazon időközben.

21. TABAKOVITS DANICA: az Aradi Közlöny egy hónapig ingyen.

22. DRASSER OSZKARNÉ: egy könyv, az Aradi Közlöny ajándéka.

23. SHÄCHTER SÁRI: egy üveg arcvíz Pillsiné kozmetikai szalonjából.

24. HERZOG TIBORNÉ: egy könyv, az Aradi Közlöny ajándéka.

25. STOIAN ELISA: egy téglgyár arcképe, Pillsiné kozmetikai szalonjából.

26. GÖLLNER KÁROLY: egy könyv, az Aradi Közlöny ajándéka.

Kérjük a nyertéseket, hogy nyereményeik, illetve nyeremény-átvételük átvétele céljából 1934. január hó 5-ig jelentkezzenek központi kiadóhivatalunknál.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JANUÁR 3.

Bucuresti 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.10: Gramofon. 21: Theodorescu: Vonósnyégyes. Cugler: II. négyes. 21.45: Galman Demeter ária-estje. 22.15: Bernfeld Emánuel zongorázik. 23: Rádió-népzene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Radics Lajos és cigányzenekara. 2.30: Puky Margit zongorázik és Vándorné-Szathmáry Aranka énekel. 4.30: A rádió diákfelőrája. 5: „A szülő meg a gyermekjárték”. 6: Somogyi-szalonzene. 7.10: Olasz nyelvoktatás. 7.40: Lukácsné-Sebők Márta énekel. 8.15: „Arany János műhelytitkaiból”. Dr. Sik Sándor előadása. 8.45: „Zenés világhírű”. Dr. Bánóczy Dezső gramofonrevüje. 9.30: Hírek. 9.50: Hetényi-Heidelberg Albert-Buday Dénes-Sebő Miklós triója. 10.55: Cigányzenekar. 11.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Bécs. 12.30: Művészlemez. 13: Rádiózenekar. 14.30: Falusi zene. — 17: Rosdol hegedű és Schulhof zongoraművész. 20.25: Közvetítés az állami Operaházból. 23.25: Gottwald-jazz tánczenéje a Palmhof-kávéházból. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17.30: Népdalok gramofonon. 20: Rádiózenekar. 23: Cigányzene a Rudnicsaninból. — Breslau. 7.30: Gramofon. 8.25: Bányászzenekar. 19.30: Mozart: Változatok egy Fischer-menüettre. 22: Népzene ezer hangszere. 23.25: A filharmonikusok könnyű zenéje. Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17.55: Gramofon. 19.15: Gramofon. 20.10: Rádiózenekar. — Milano. 18.10: Énekverseny. 20.30: Gramofon. 21.10: Gramofon. 22: Kivánságverseny. 23.30: Tánczene. Utána: Beszélőújság. — Mor. Ostrava. 12: Gramofon. 12: Gramofon. 12.05: Délelőtti zene. 19.25: Paraszt fuvószenekar. — Pozsony. 13.35: Déli zene. 18.20: Gramofon. 18.55: Magyar óra. 20.25: Népszerű hangverseny. 22.15: Schrammelzene. — Róma. 18.10: Rádiózenekar. 20.30: Gramofon. 21.40: Operaközvetítés. —

Varsó. 13.05: Gramofon. 17: Szalonzene-lemezek. 17.55: A Varsói vonósnyégyes hangversenye. 19.20: Jazz két-zongorán. 21: Dubiska Irén hegedű. 23: Vidám est. Utána: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 4.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Dinicu-zenekar. 19.15: Dinicu-zenekar. 20.35: St. Iulian R.: Rózsavirág. Operaközvetítés az Operaházból. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Kristály-gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Az Országos Postászenekar. 2.30: Szmirnov Szergej baltajka-zenekara. 5: Thury Mária meséi. 6: Szőlőművelés. 6.30: Dr. Urbán Lajos magyar nótákat énekel. K. rina Simi cigányzenekarának kíséretével. 7.30: Angol nyelvoktatás. 8: Kernács Pál hegedű, zongorán kíséri. Polgár Tibor. 9.15: Gramofonlemez. 10: Hírek, ügétő-versenyeredmények. 10.20: Kis színpad. „Az ulévi ebéd”. Vigjáték 1 felvonásban. Utána, kb. 11.10: Magyar Imre és cigányzenekara. 12.15: Giovanni dell'Ag-nola zongorázik. — Bécs. 12.30: Parasztné lemezek. 13: Rádiózenekar. 14.30: Művészlemez. 18.30: Pfenders Harriet (szoprán) német, francia, angol és olasz dalokat és áriákat énekel. — 20: Rádiózenekar. 23.20: Tánclemez. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 18: Népzene gramofonon. 20: Gramofon. 20.30: Népdalok. 21: Cvejlis Zarko énekel. 21.30: Rádiózenekar. Hauser András szölistával. 23: Népdalok zenekarra. — Breslau. 8.25: Könnyű zene. 13: Könnyű zene. 14.25: Zenei intermezzo különböző hangszereken (lemezek). Utána: Könnyű és tánczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17.30: Keller A. zongorázik. 18: Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. — Königsberg. 7.35—9: Könnyű zene Berlinből. 12.30: A danzigi rendőrszenekar szórakoztató játéka. 14.05: Komoly lemezek. 17: A danzigi állami színház zenekara. 18.20: Richtsmeier. Hanna szoprán és Lamann Heinz zongoraversenye. — Milano. 18.40: Tánczene. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Gramofon. 22: Opera. Mor. Ostrava. 11.10: Fuvószenekar. 12: Gramofon. — Pozsony. 12: Gramofon. 13.35: Déli zene. 19.15: Fuvószenekar. — Róma. 18: Flori Mária hegedű, Castello (bariton) énekel. 20.30: Gramofon.

KÖNYVEK

H. G. Wells: „Mi lesz holnap”. (A jövő regye.) Az új Wells-könyv nagy bűsü utópia arról, hogy mi képpen, milyen társadalom, milyen intézmények, zött és milyen lelkiállapot lehetne a ma szeeds emberének boldog, nyugodt, tiszta életet élnie. Une van a mai politikai és gazdasági életberendezés lán legmerészebb kritikája, amit valaha írtak. Rát minden bajra, ami a mai ember sújtja, azokra a k-ra, melyekből az egész emberiség borzalmas katas-fája alakulhat ki, sőt — szerinte egyetemen ki fo-kulni, ha idejében nem segítene. Mint jó orvos, nózist csmál a bajok okairól és megmutatja a gy-tás módját, az egyszerű, becsületes, okos, moder-lam berendezését, amely soha nem képzelt bold-got és gazdagságot teremt az emberiség számár-galmas és izgató könyv ez, az emberiség felkís-tét szöhlja harcra a fenyegető világkatasztróá. Sokak fognak róla vitázni. Lesznek, akiket meg-lesznek, akikben ellentmondást kelt, de senki sem aki feszült érdeklődéssel ne olvassa. Az „Athenet 144 lejes nagy regénysorozatainak második kötete. ső: Sinclair Lewis: Egy modern asszony szive). 450 oldalas aranyozott, diszvánzonkötésű, pazar kiá-tású könyv 144 lejt minden könyvkereskedésb kapható, vagy ahol nincs, Lepage-nál: Kolozsvár.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTER.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelőssé.

Kron Lénárd
építész

áthelyezte irodáját

Arad, Str. Marasesti (volt Kossuth-u.)
39. sz. alá. 96

APRÓ HIRDETESEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 le. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 le. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely ereleti alakjában nem érhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

JOBBA CSALADBOL való leány gyermek melé ajánkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatal. 94

KERESEK azonnali belépésre megbizható szobaleányt, német lányok előnyben. Csak éves bizonyítványokkal jelentkező zene Gheorghiu, v. Erzsébet-körut 73. 5029

MINDENES szakácsnő, jó bizonyítványokkal, 2 tagu családhoz azonnali belépéhet. Cim: Szenes, Str. Consistoriului 40., I. em. 97

LAKÁS.

EGYSZOBAS, konyhas lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalban, a Minorita templommal szemben. 900

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalban, a Minorita templommal szemben. 930

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Most is keresnek üzlettem-bea alkalmi ajándéktárgyakat. Siessen a nozza eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcelán díszmű tárgyait. SALGONE bizományi üzletbe Str. Horia 1, Neuman-palota, hol legrövidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgősen keresek szőnyeget, 12-es és 6-os ezüsttő, modern háló és ebédlőket, festményeket, vitrineket, stb. 1000

OLCSÓN ELADÓ: világos hálószo-ba, tölgy uriszoba, antik garnitúra d sztar-gyak, ekezerék, briliáns gyűrűk, 4 és fél mtr. 3 és fél mtr. 2 és háromnegyed mtr. keleti perzsa futószőnyegek, keleti és hazai perzsa összekötők, 3x4 argamán. állóámpák, előszobatalak stb. — Zalog-tárgyakra a legmagasabb kölcsönt a ve-lünk összeköttetésben álló temesvári zá-logház folyósít. Hosszabbításokat olcsón vállalunk. — Keresünk sürgősen keleti és hazai perzsa szőnyeget, ezüsttár-gyasat vitrin és vitrintárgyakat, antik és modern butorokat. „ARS” bizom, üz-let. Str. Eminescu 30., Ortutay-palota.

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Adóbónokért

napi 4988
arólyamon
felül árusít

butort,

ebédlőt, hálót stb. készpénz árban
Garai butorüzlet P. Avram Iancu 15.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak!
Távlatcím: „HUNGARIOTEL”.

FIGYELEM! Készpénzért megve-szem eladó tárgyait, u. m.: háló, ebédlő, uriszoba berendezését, íróasztal, sches-lon, székek, asztalok, fotelok, ezüst tár-gyak, vitrinek, dísz tárgyak stb. Kom-plett szobaberendezések, keleti perzsa-szőnyegek, festmények, antik vitrin, szőrmebundák, ezüsttárgyak, fali vitri-nek, képrámák, aranyozott cousel tük-rök, előszobafal, intarziás antik asztalok, dísz tárgyak, stb. eladók. SALGONE bi-zományi üzletében Str. Horia 1, szám (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

3 OK

amért a vevő érdeke, hogy író-gépszalagját nálam vásárolja.

1. Szabályzatban állandóan friss szalagot kap.
2. Nálam van az eredeti „Natio-nal” F. Lauener zürichi cég le-rakata, amely a legjobb minőségű és 10—12 méteres szalagokat hoz forgalomba.
3. Hazatias kötelességének is eleget tesz, ha schweitzlárut vásárol, mert Schweitz is vásá-rolja a mi termékeinket. 4228

SZEGEFÜ írógépes

Strada Bratiann 7. Telefon 111.

ÜZLETEK.

PÉUSKAN 40 éve fennálló timár-üzem olcsón bérbe adó, vagy házzal együtt el-ado. Cim a kiadóban. 5034

BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOLSzálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgálta-tásban vezet!

Szoba teljes ellátással
személyenként

napi 12.— pengőért